

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Palé község

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	46
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	93
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	96
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	97
1. A HEP IT részletei.....	97
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	97
Jövőképünk	99
3. Megvalósítás	106
3.1 A megvalósítás előkészítése	106
3.2 A megvalósítás folyamata	106
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	109
3.4 Nyilvánosság	109
3.6 Érvényesülés, módosítás	110
4. Elfogadás módja és dátuma	111

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló, **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Palé Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban (a továbbiakban: HEP) rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott HEP-el összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy a HEP elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés a HEP megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Természeti adottságai:

Domborzat

Palénak, mint megannyi Baranyai Hegyháti térségben elhelyezkedő településnek természeti környezete igen változatos. Területe, mint a felszín mutatja dombvidék jellegű, ahol váltakozó szintkülönbségek észlelhetők, amelyre elsősorban a kötött, agyagos, márgás talaj esetenként a jellemző. Mindez a hajdani pannon tenger üledékes termékeként maradt meg napjainkig.

Éghajlati viszonyok

Palé és környéke hazánk napsütésben viszonylag gazdag területei közé tartozik. A felhőzet évi átlagértéke 57 % körül mozog. Augusztus a legderültebb és december a legborultabb, a közepesen borult tájakhoz tartozik. A térség légáramlási viszonyaira a hazai általános kép, azaz az északias szelek uralma jellemző. A Baranya-csatornának jelentős szélirány befolyásoló szerepe van. Ezekben a völgyekben az ÉNy-i irányok is Ny-ra változnak.

A tagolt domborzatnak igen nagy szerepe van a helyi jellegű lehűlés kialakításában is. Palé és környékén az összes völgytalp fagyveszélyes terület. A hideglevegő gyűjtőhelye a Baranya-csatorna völgye. A levegő páratartalmának évi járása igen szoros összefüggésben van az uralkodó légtömegekkel és a levegő hőmérsékletével.

A terület csapadékviszonyairól összességében megállapítható, hogy Palé és környékén a tavasz és a későnyár, illetve kora ősz száraz, az év többi része viszont csapadékos.

¹ Költségvetési rendeletek, Gazdasági program

Talajviszonyok

Palé határában a talajok két típusa ismerhető fel. A pleisztocénban különböző mértékben felemelt és általában vékonyabb-vastagabb lösszel fedett dombvidéki térségeken az erdőtalaj különböző változatai alakultak ki. A völgytalpakon a megfelelően nedves és gazdag növényzetű felszínen pedig a réti talajok találhatók. A fizikai tulajdonságok között a középkötött az uralkodó.

Földrajzi elhelyezkedés

Palé község a sásdi kistérség, az Észak-Zselic nevű kistáj keleti részén elhelyezkedő kistelepülés, amely a Pécs-Sásd-Kaposvár főútvonal mentén, a Gödrei-víz völgyében fekszik.

Palé története:

1327-ben említik először a települést Pauli néven, amely a Pál névből eredeztethető. Napjainkban már hitelesen bizonyítható, hogy az i.e. 3. század után Pannónia megszállását követő négy és fél évszázadon keresztül az Eszék-Pécs-Magyarszék-Sásd-Palé-Gödre Savaria felé vezető római hadiút érintette Palé települést. A honfoglalás után Palé térségében is kialakul az úgynevezett Árpádkori védőlánc rendszer.

A középkorban Palé a Somogyvári apátság birtoka. A falu belső patakjától a szőlőhegy irányába tartó út mentén Fetzer József házatól 250 méter távolságban jelentős mennyiségű középkori edénytöredékeket gyűjtöttek össze a régészek. Minden valószínűség szerint itt helyezkedett el a falu középkori temploma. A török kiűzésének idején a hadiút mellett fekvő települést a háború pusztításai elnéptelenítették. Újratelepítése a XVIII. század végén történt meg. A betelepülő lakosság valószínűleg Tolna megyéből másodlagosan áttelepített német népesség volt.

Az első népszámlálás szerint, tehát 1784/87-ben 25 ház állt a településen, 25 zsellércsalád lakta, az összlakosság száma 95 volt.

A falu pecsétképén csoroszlya és ekevas látható, felül a község neve: PALI, alatta az évszám: 1785. Palé zsellérfalu volt. Az, hogy a lakók valamennyien zsellérek voltak, alapjában határozta meg a birtokviszonyokat. Tipikus földbirtok, azaz telek nélküli falu volt. Éppen ezért határa igen kicsi volt, lakói megszámolták és szőlőművelésből éltek.

1850-ben még a Czirer család birtoka a falu, majd 1852. február 5-én kötött adás-vételi szerződés szerint a német nemzetiségű falu lakossága volt földesurának javait megvásárolta. A szorgos német ajkú lakosság néhány évtized alatt virágzó faluként alapozta meg munkájával településének hírnevét.

A II. világháború után különös körülmények között került sor a paléi kitelepítésre. Előzetes eljárás nélkül, rendőrségi erővel 35 családot telepítettek ki egyik óráról a másikra. A község 38 házból állt, 34 esett elkobzás alá. A fennmaradt házakból 2 használhatatlan, 1 iskola, 1 ház lakói mentesek voltak az elkobzás alól. Kevéssel a kitelepítés után, 1946. április 11-én 29 magyar családot telepítettek be.

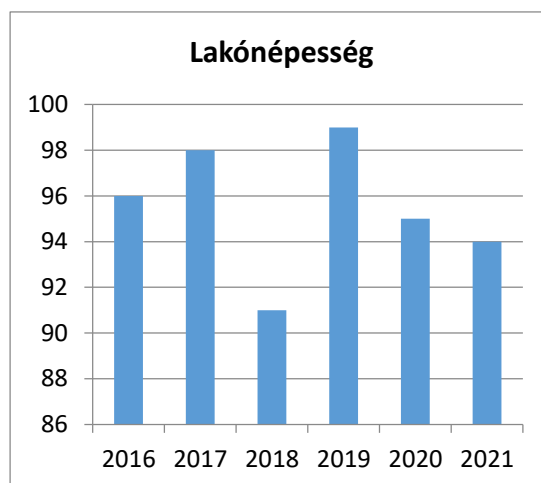
Palé közigazgatásilag 1977-ig Baranyajenőhöz tartozott, a lakosság kérésére 1977-ben csatolták a Sásdi Nagyközségi Közös tanácshoz. 1978. szeptember 1-én szűnt meg az iskola. 1960-ban Palé földterületei a gödrei termelőszövetkezetbe kerültek.

A rendszerváltás után az önkormányzati jogokat kapott falu igyekezett helyzetén javítani. Az igazgatási társulást megtartva a Sásdi Körjegyzőségben maradt, jelenleg a Sásdi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik.

A falu büszkesége az 1930-as években épült templom és harangláb. A község közigazgatási területe összesen 215 ha, melyből 25 ha belterület, 190 ha külterület.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	96	bázis év
2017	98	102,08%
2018	91	92,86%
2019	99	108,79%
2020	95	95,96%
2021	94	98,95%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Palé az elmúlt száz évben a baranyai Hegyhát legkisebb települései közé tartozott a maga százötven-kétszáz fős lakosságával. A település lélekszáma a második világháború viszontagságai és a kitelepítések után 170 fő körül stagnált, majd a hetvenes évektől megkezdődött egy folyamatos csökkenés. Az 1970-es adatok szerint Paléban 170 fő volt a lakosság létszáma, az 1990-es népszámlálás már 120 állandó lakost talál. Az utóbbi öt évben a település lélekszáma kissé nőtt, stabilan 100 fő körül alakul.

Az országos statisztikáktól eltérően Paléban a férfiak aránya valamivel magasabb, mint a nőké. Már a fiatalok között is a férfiak vannak jelentős többségben, az aktív korúak esetében is ez az arány, ami az idősebb korosztályban aztán kiegyenlítődik. A férfiak rövidebb várható élettartama, mint általános tendencia községünkben is megjelenik. Ezért a településnek mindenképpen figyelmet kell fordítania a férfi lakosság sajátos problémáira, az idősebb férfi lakosságot érintő szűrővizsgálatok szervezésére és a lakónépesség minél nagyobb számú bevonására.

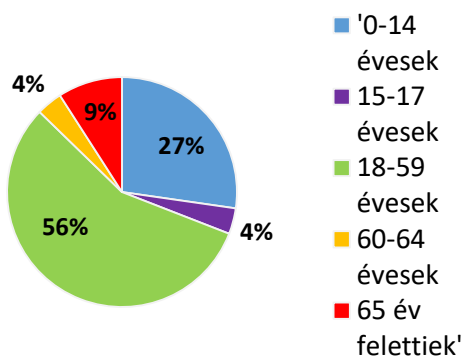
A lakosság több mint fele az aktív korosztályból kerül ki, ezért igen fontos feladat a községben a munkalehetőségek megteremtése.

Palé a kedvező születési szám miatt nem tartozott soha az elöregedéssel fenyegetett települések közé. A megfigyelt időszakban a gyermekek száma ugyan kedvezőtlenebb irányba változott, miközben az idősebb korosztály száma nőtt, ezért mára elindult a település az elöregedés irányába, azonban még mindig kiegyenlítettebbek a mutatók, mint akár az országos, akár a megyei átlag.

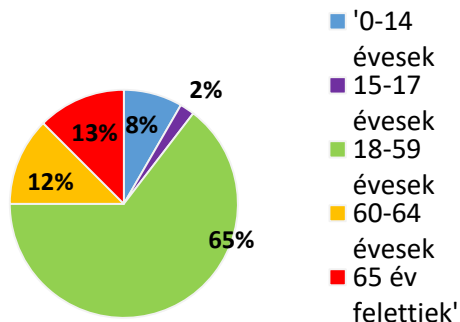
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	55	48	103	53,40%	46,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			0	0,00%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	15	4	19	14,56%	3,88%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	1	3	1,94%	0,97%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	31	31	62	30,10%	30,10%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	2	6	8	1,94%	5,83%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	5	6	11	4,85%	5,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

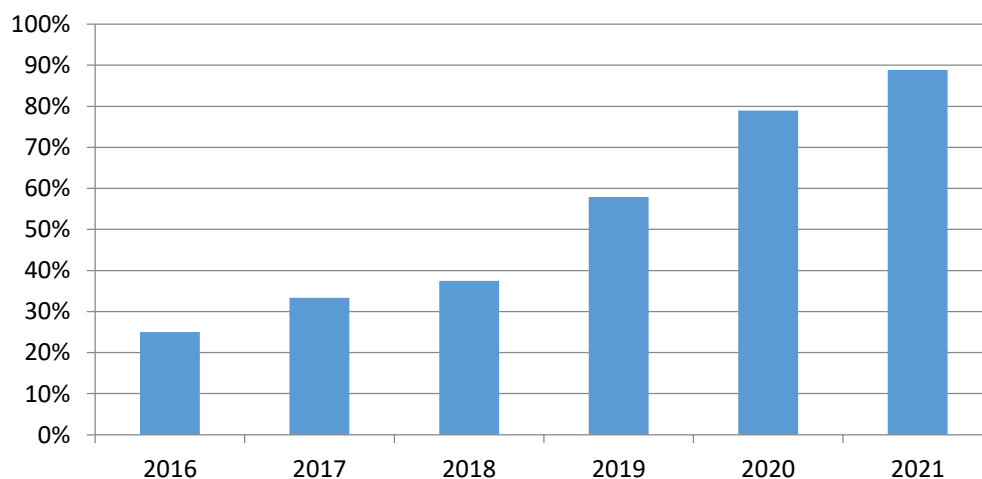

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	7	28	25,00%
2017	9	27	33,33%
2018	9	24	37,50%
2019	11	19	57,89%
2020	15	19	78,95%
2021	16	18	88,89%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

Leszögezhetjük, hogy a népességcsökkenés egyik oka a negatív vándorlási egyenleg. A vizsgált időszakban, mint az már korábban is jellemző volt, a vándorlási egyenleg inkább negatív, ha nem is jelentős mértékben, de a település 10 év alatt a népessége nagyjából 10 %-át veszítette el az elvándorlás miatt.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	64,52
2017	30,93
2018	-74,07
2019	84,21
2020	-72,16
2021	-21,16

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,00
2017	-10,31
2018	-10,58
2019	-21,05
2020	10,31
2021	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népességfogyásnak a magas születésszám ellenére a másik oka a vizsgált időszakban a természetes fogyás. Az országos mutatókhoz hasonlóan Paléban is inkább kevesebb a születések száma, mint a halálozásé, bár nem jelentős a különbség, de a vándorlási egyenleggel együtt a lélekszám stagnálását, némi csökkenését eredményezte.

Önkormányzatunk az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a település minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében. Alapvető cél, hogy az önkormányzat az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Palé Község Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP átfogó célja a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemzésből (HE) és intézkedési tervből (IT) áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el, jelen dokumentum 2013. óta, az első program elkészítése óta a második ilyen jellegű kezdeményezés. Az elemzés öt területre koncentrál: lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások. A HEP elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelten figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A program tartalmazza a célok megvalósításának forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését is. Célunk, hogy a programmal felmérjük a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározzuk azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el:

- az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása;
- a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek kijelölése, akiknek fő feladata:
 - a) a program megvalósításának koordinálása,
 - b) a program végrehajtásának nyomon követése,
 - c) az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;

- a Program nyilvánosságának biztosítása;
- a Program megvalósításában érintett intézmények vezetőinek tájékoztatása;
- esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;
- fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása;
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározása;
- az eredmények nyilvánosságra hozásakor a személyes adatok védelmének maximális érvényesítése;
- a település döntéshozóinak két évente történő tájékoztatása a megvalósításról.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
 - A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
 - a) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
 - b) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
 - c) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
 - d) a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
 - e) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
 - f) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
 - g) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A program figyelembe veszi Palé Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Palé Község Önkormányzata költségvetése, 2018-2023.
- Palé Község Önkormányzatának Gazdasági Programja (2020–2024)
- Településrendezési terv: településfejlesztési koncepció, szabályozási terv, helyi építési szabályzat
- A Hegyháti Járás Esélyteremtő Programterve 2015.

A fenti dokumentumokban meghatározott célkitűzéseket jelen program nem tartalmazza, mivel azokban az egyes területeket érintő feladatok, határidők részletesen meghatározásra kerültek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2015-ben az együttműködő önkormányzatok aktív közreműködésével készült el a Hegyháti Járás Esélyteremtő-programterve, pályázati forrásból - ÁROP-1..3-2014 -2014-0120 „Együtt egymásért-Területi összefogás a hegyháti járásban az esélyegyenlőség biztosítás érdekében”.

A járási szintű együttműködés javítja a feladatok szervezésének, ellátásának minőségét és koordinációját, ésszerű költségfelhasználást tesz lehetővé, így jelentősen javulhat a költséghatékonyság és a problémakezelés színvonala. A Sásd város kezdeményezésére elkészült programterv a Hegyháti járás 25 települése közül 16 településre terjed ki. Ezek Alsómocsolád, Bakóca, Baranyajenő, Baranyaszentgyörgy, Felsőegerszeg, Gödre, Kisbeszterce, Kishajmás, Mágocs, Mekényes, Meződ, Mindszentgodisa, Nagyhajmás, Palé, Sásd, Tormás, Varga és Váznok. A programterv legfőbb célja egy olyan koncepció kidolgozása a Hegyháti járás érintett települései számára, amely megvalósíthatja a további „esélyteremtés” alapját, folyamatát, kijelöli a főbb fókuszpontokat, stratégiai irányokat, rámutat ezek előnyeire, és elemzi az előnyök kiaknázásához szükséges alapvető feltételeket. Az Esélyteremtő-programterv elkészítésének további célja, hogy a járásnak legyen egy egységesen kidolgozott és elfogadott programterve az esélyegyenlőségi kérdésekre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Palé Község Önkormányzata, illetve a Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal is rendelkezett megfelelő adatokkal. Közfeladatot ellátó más intézmények, civil szervezetek és egyéb szervezetek is szolgáltatottak adatokat. Vannak azonban olyan területek, amelyről az

információszerzés továbbra is nehézkes. Az adatok gyűjtése, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő családokról, a fogyatékos személyekről, az ő foglalkoztatásukról, iskolai végzettségükről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről, volt problémás.

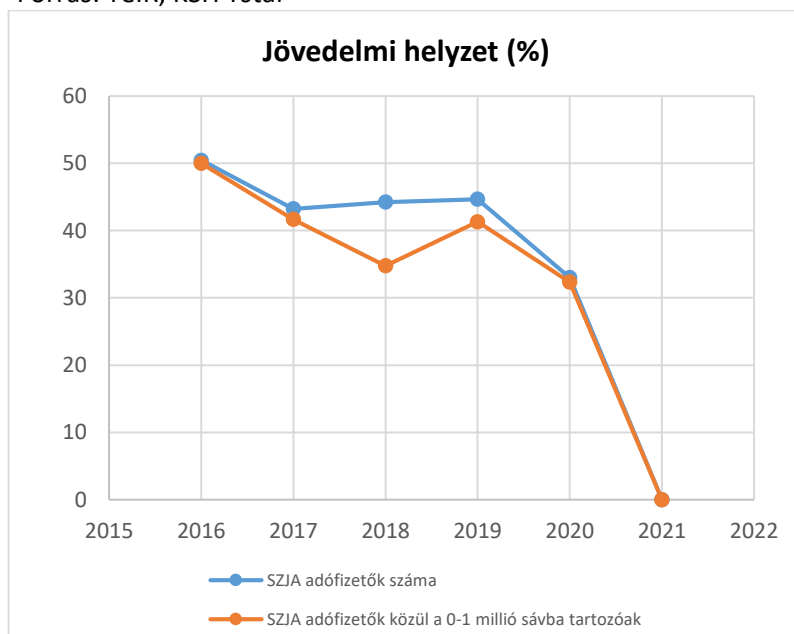
A romákra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azokat nyilvántartani nem lehet. A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőikkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,45	50,00
2017	43,24	41,67
2018	44,23	34,78
2019	44,66	41,30
2020	33,01	32,35
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal (etnikai és szociális dimenzió összemosása). Mi abból indulunk ki, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A településre hagyományosan jellemző volt a nagyobb arányú nemzetiségi lakosság. A második világháborút követő kitelepítésekig a német nemzetiség aránya volt jelentős, majd néhány évtizede megjelent a roma nemzetiség, mint a település közösségét nagyobb arányban alkotó csoport. A 2011. évi népszámlálás során 5 paléi lakos vallotta magát a cigány nemzetiséghez tartozónak. Ez már előrelépés ahhoz képest, hogy 2001-ben még két lakos nyilatkozott a cigány kulturális értékekhez, hagyományokhoz való kötődéséről. Úgy tűnik, hogy a paléiakban lassan oldódik a nemzetiséghez tartozásuk megvallása terén tapasztalt vonakodás. Az önkormányzat becslései, valamint a településen korábban működött cigány kisebbségi önkormányzat alakításakor a választópolgárok részéről tett nyilatkozatok száma alapján vélhetően ennél valamivel magasabb a roma származásúak valós száma. A település mintegy 30 családjából 8 család tartozhat az önkormányzat becslése szerint a roma nemzetiséghez, kb. 25 fő.

A községben a nemzetiségek együttélését jól jellemzi, hogy a közösség alakításában, szervezésében nemzeti identitási kérdés soha nem merült fel. A nemzetiségek és a többségi lakosság közötti mindennapi élet teljes egészében problémamentes, a roma családok a község területén integrálódva élnek.

Cigány kisebbségi önkormányzatot alakítottak a helybeli romák 2006-ban. A kisebbségi önkormányzat négy éves működése során célul tűzte ki a helyi cigányság érdekképviselését a helyi döntések meghozatala során, a helyi nemzetiségi hagyományok ápolását, a gyermekek számára a hagyományörzés továbbadását. A 2010-ben megtartott választás során a település 15 választópolgára kezdeményezte a cigány kisebbségi választás kitűzését, a 30 fős létszám nem volt meg, ezért választás kiírására nem került sor, a cigány kisebbségi önkormányzat megszűnt.

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

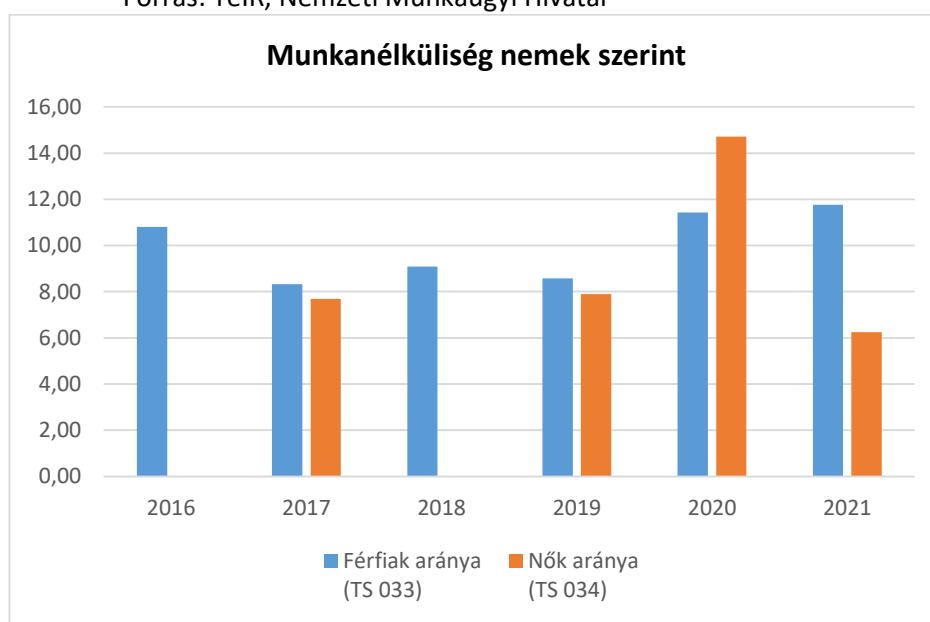
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A 290/2014. (XI.26.) kormányrendelet a Hegyháti járást a komplex programmal fejlesztendő járások közé sorolja, a járások fejletlenségi rangsorában a Hegyhát a 23. a 197 járás közül.

Az aprófalvas településszerkezetből adódóan, az elzárt, rossz közlekedési helyzetben lévő kistelepüléseken nincsenek munkahelyek, rosszak a munkajövedelemhez jutás esélyei.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	10,81	0,00	5,41%
2017	8,33	7,69	8,01%
2018	9,09	0,00	4,55%
2019	8,57	7,89	8,23%
2020	11,43	14,71	13,07%
2021	11,76	6,25	9,01%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

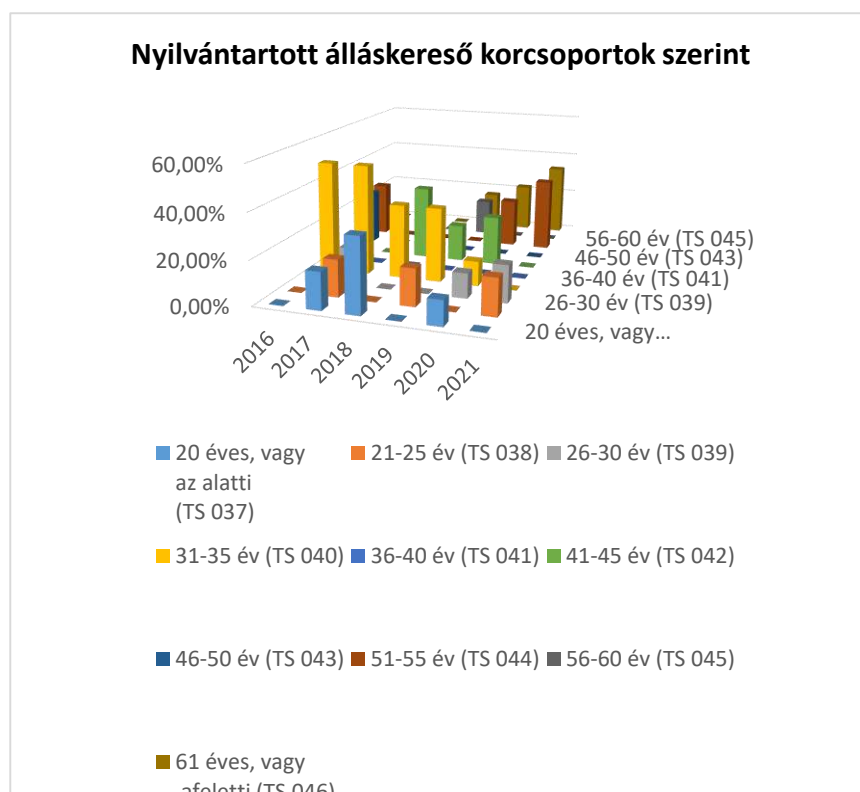
A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint a település többszörös hátránya továbbra is fennáll. Palét az új kormányrendelet továbbra is a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, továbbá a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közé sorolja.

A legfrissebb folyamatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy országosan a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken, Paléban is megjelent ez az élénkülés. Azonban a leghátrányosabb helyzetben lévő munkatapasztalat nélküli fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek és a korosabb munkavállalók elhelyezkedési esélye nem javult megfelelő mértékben.

Nem változott a munkanélküli nők és férfiak aránya, viszonylag kiegyenlített az arány, valamivel nagyobb mértékben veszélyeztetni az állástalanság a férfiakat.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	4	6	3	6	9	6
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	16,67%	33,33%	0,00%	11,11%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	16,67%	0,00%	16,67%	0,00%	16,67%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%	11,11%	16,67%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	3,00	1,00	2,00	1,00	0,00
	%	50,00%	50,00%	33,33%	33,33%	11,11%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	2,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	33,33%	16,67%	22,22%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%	33,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	22,22%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

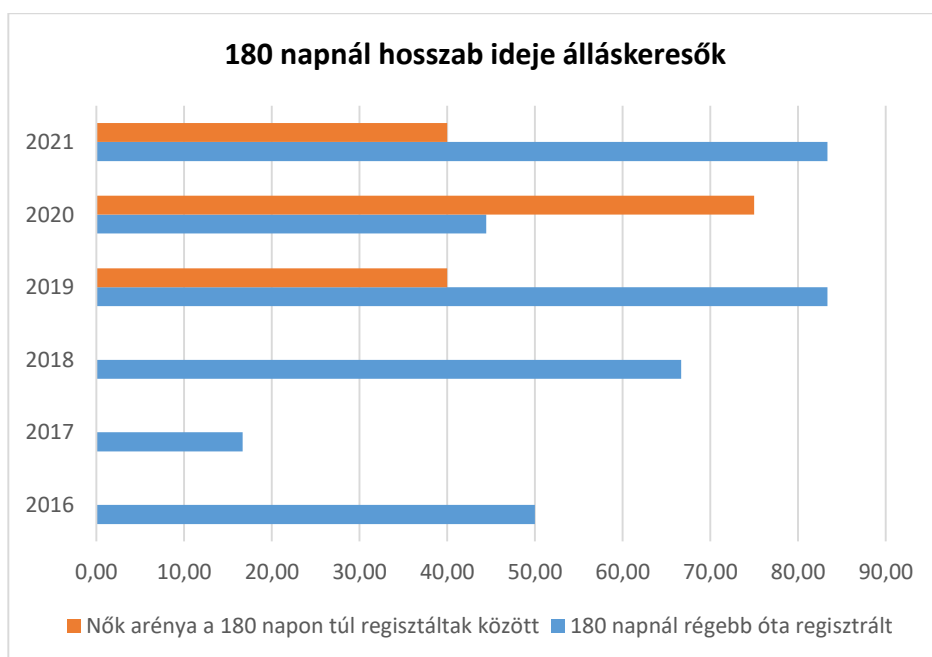

A veszélyeztetett csoportokkal kapcsolatos adatok hiányosak, nem állnak rendelkezésre. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését

elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	0,00
2017	16,67	0,00
2018	66,67	0,00
2019	83,33	40,00
2020	44,44	75,00
2021	83,33	40,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Községünkben a 30 évnél fiatalabb és 45 évnél idősebb munkavállalókat sújtja leginkább munkanélküliség. A 45 év felettiiek körében még magasabb számban fordul elő, hogy alacsonyabb, legfeljebb középfokú iskolai végzettséggel, valamint már többnyire elavult, nem piacképes szakképesítéssel rendelkeznek. A 60 év feletti korosztály jelentős aránynövekedése ennek a korcsoportnak az elhelyezkedési esélyei jelentős romlását jelzi.

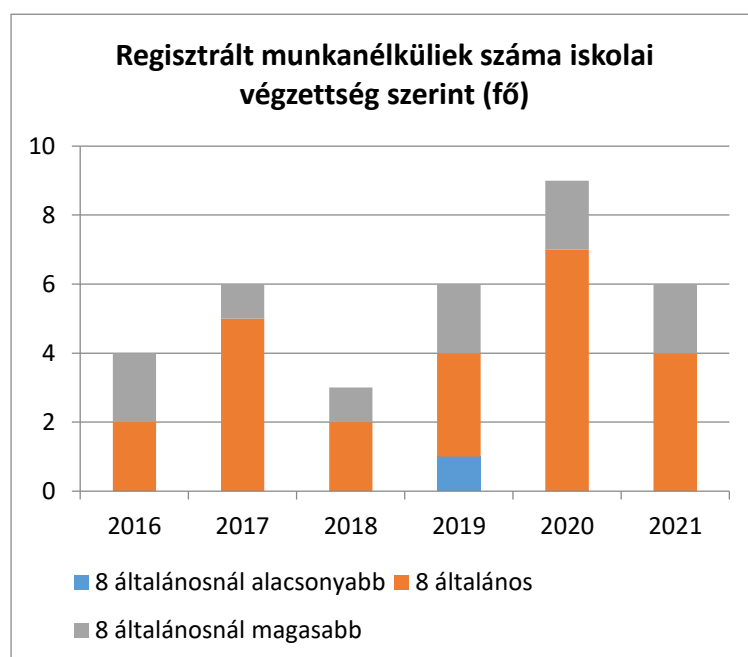
Az elhelyezkedési lehetőségek térségünkben jellemzően az országos méretekben bővültek. Ahogy már kitűnt, a leghátrányosabb helyzetben lévő munkatapasztalat nélküli fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek és a korosabb munkavállalók arányának növekedése azzal jár, hogy a munkanélküliek ezen hátrányokkal küzdő része rossz

elhelyezkedési esélyekkel rendelkeznek, az állástalansággal hosszú távon küzd. Településünkön az országos tendenciától eltérően nőtt a tartós munkanélküliek aránya, a helyzet nem kedvez a viszonylag gyors munkába állás lehetőségének. Ez összefügghet azzal, hogy a képzetlen vagy nem piacképes tudással, tapasztalattal rendelkező, sokszor elhelyezkedésre mentális állapota miatt sem alkalmas, a munkaerőpiaci elvárásokhoz nem igazodó állástalanok gyakran évekre, évtizedekre a közfoglalkoztatásban ragadnak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%
2017	6	0	0,00%	5	83,33%	1	16,67%
2018	3	0	0,00%	2	66,67%	1	33,33%
2019	6	1	16,67%	3	50,00%	2	33,33%
2020	9	0	0,00%	7	77,78%	2	22,22%
2021	6	0	0,00%	4	66,67%	2	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nem rendelkezünk adatokkal a foglalkoztatottak iskolai végzettségéről. Az alacsony iskolai végzettségűek munkanélküliség által való érintettségét tudjuk vizsgálni.

A nyilvántartott álláskereső több mint fele alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, bár mindegyiküknek van 8 általános iskolai végzettsége. A középfokú végzettséggel rendelkezők jelentős arányára tekintettel kimondhatjuk, hogy a képzettségek iránya nem felel meg a piaci keresletnek. A munkaerőpiacról kiszorult emberek minél hatékonyabb munkába állításának fontos feladata korszerű, „piacképes” szakképzések biztosítása a felnőttoktatás keretében, erre kell a továbbiakban nagyobb hangsúlyt fektetni.

Bár pontos adatokkal nem rendelkezünk a romák foglalkoztatottságáról, de tudjuk, hogy jelentős számban élnek segélyből, közmunkából, egyéb állami transzferekből, és azt is leszögezhetjük, hogy a roma háztartások legalább fele tartós szegénységben él. Az állandósuló, immár több mint két évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás, mint a fiatalok számára látott társadalmi minta normává rögzülésének veszélye, mely negatív hatással van a fiatal korosztályok tanulási/továbbtanulási motivációira. A jelenlegi romákkal kapcsolatos foglalkoztatási adatok hátterében komplex társadalmi-gazdasági folyamatok állnak. Ezek eredője a nyolcvanas évektől induló gazdasági folyamatokra vezethető vissza, amikor is a piacgazdaság kiépülésével egyidejűleg olyan iparágak épültek le, amelyek a szakképzetlen munkaerőt korábban tömegesen szívták fel: bányászat, mezőgazdaság stb. Érintettségükönél fogva ezen jelenségek súlyosabban érintették a roma lakosság foglalkoztatási viszonyait, mint a nem roma népességet. Az országos statisztikai becsléseket tekintve általában véve a következő tendenciák figyelhetők meg: a romák foglalkoztatottsági szintje durván a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem roma népességnek.

A roma nők kétszeresen is hátrányban vannak a mindennapi élet számos területén, így a foglalkoztatásban is. Nőként a gyermeknevelés és a családi élet biztosítása megnehezíti az iskolák elvégzését, egy teljes értékű munkahely megszerzését és megtartását, és mindez fokozottan így van a romák körében a korai gyermekvállalás és magasabb gyerekszám miatt.

Az Önkormányzat egyik kiemelt célja, hogy a romák közül minél többen váljanak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Önkormányzatunk a kezdetektől fogva aktívan vett részt a különböző típusú közfoglalkoztatási programokban. Célunk egyrészt a tartós munkanélküliek számára a munkaképességük szinten tartása, a munkaerőpiaci lehetőségeik bővítése, de a munkajövedelem pótlása is: segélynél magasabb összegű jövedelem lehetősége, harmadrészt önkormányzati érdek a forráshiány miatt nehezen finanszírozható közfeladatok ellátása.

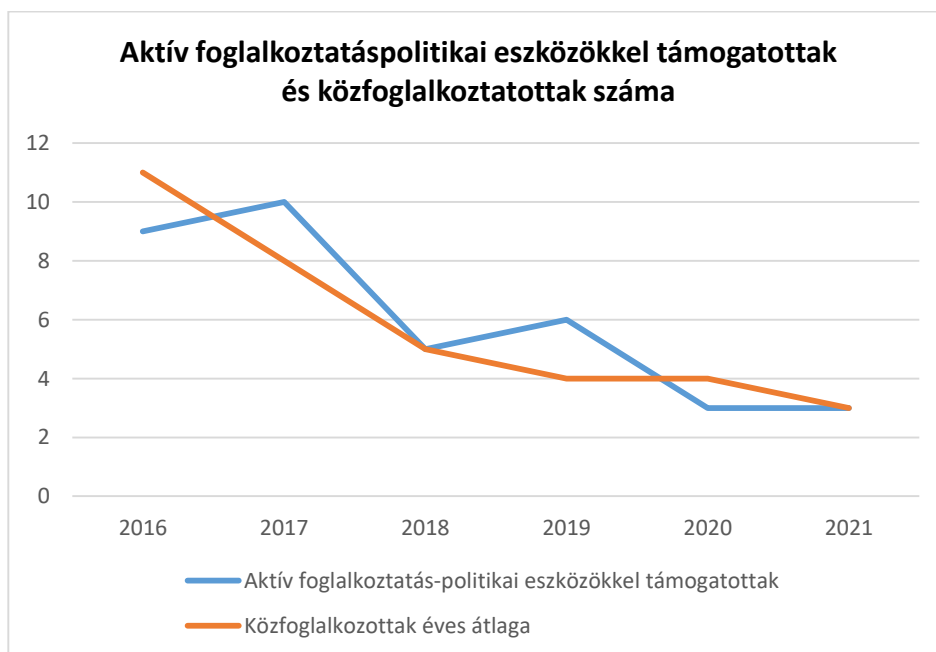
A közfoglalkoztatás szerepét a Kormány másként értelmezi: egy olyan átmeneti foglalkoztatásnak tekinti, amely segély helyett munkát és fizetést biztosít az álláskereső számára. Célja az elsődleges munkaerő-piaci integráció és reintegráció, a tartósan munka nélkül lévők aktiválása által.

A Kormány értékelése szerint a közfoglalkoztatás 2017-es évét egyértelműen és alapjaiban befolyásolta a nyílt munkaerőpiac helyzete, az általánosan jelentkező, már a közfoglalkoztatásban is tapasztalható munkaerőhiány, valamint a gazdaság élénkülésével folyamatosan csökkenő álláskeresői létszám, a megfelelő, végzettséggel, képzettséggel rendelkező, motivált, dolgozni képes és akaró álláskeresői munkaerő egyre szűkülő létszáma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	9	11
2017	10	8
2018	5	5
2019	6	4
2020	3	4
2021	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A kormányzati szándékból adódóan egyre csökken a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, öt év alatt negyedére.

A közfoglalkoztatottak mindannyian közterületi vagy intézményen belüli munkát végeznek, főként fizikai munkákat, kisegítő tevékenységet.

A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása, intézmények tevékenységét segítő szolgáltatások végzése (pl.

kézbésítés), egészségügyi és szociális, valamint a művelődési és közoktatási területeken végzett feladatok segítése tartozik. A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák: köztisztasági és karbantartó feladatok, parkgondozás, vízelvezető árkok fenntartása. A nők esetében a köztisztasági munkák, épület-takarítás és az adminisztratív kisegítő feladatok jellemzőek.

A közfoglalkoztatottak munkájával, tevékenységével az önkormányzat alapvetően elégedett.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen élők foglalkoztatási helyzete a környező kistelepülések, a kistérség hasonló nagyságú községeihez képest kedvezőnek mondható. Ez azonban nem a településen elérhető munkahelyek miatt alakult így. Az önkormányzaton kívül ugyanis a településen nincs foglalkoztató. 1-2 kisvállalkozás, mezőgazdasági családi gazdaság van a faluban, mely külső munkaerőt nem igényel.

Ugyanakkor Sásdra, Dombóvárra, Komlóra és Pécsre, Kaposvárra még megfelelő szintű a bejárási lehetőség, a település lakóinak lehetőségük van e városokban munkát találni. A bejárási nehézségek azonban reálisak. Sásdra még csak-csak lehetséges a napi ingázás, az innen induló járatokra való rácsatlakozás azonban már nehézségeket okozhat – munkaidő-beosztástól függően.

A meglévő közlekedési lehetőségek jelentős bővülését eredményezné, ha a 66. főúton, az ún. paléi elágazónál lévő távolsági autóbusszmegállónál az összes járat megállna. Az önkormányzat évek óta igyekszik az autóbussz-társaságnál elérni a napi 4-5 további járat bővülést eredményező megállást. Az autóbusszmegálló a település határától alig 1 km-re található, így a paléiak – a faluba betérő buszok korlátozottsága miatt – többnyire ezt a lehetőséget használják. Könnyebben lehetne eljutni esetlegesen munkahelyekre, iskolákba, közegészségügyi és egyéb intézményekbe, mivel Palé zsáktelepülés és a településen semmilyen szolgáltatás nem működik.

Szintén javítana a közlekedési lehetőségeken, a munkalehetőségek bővülését is eredményezhetné Sásd és Palé között egy biztonságos kerékpározásra alkalmas kerékpárút kiépítése. A néhány kilométeres távolságra tekintettel jelenleg is sokan közlekednek sásdi munkahelyükre, esetleg az innen induló járatokhoz kerékpárral, ami a forgalmas főúton rendkívüli veszélyes.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés.

Az álláskeresők között nincs 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők is jellemzően kevesebben vannak, mint a magasabb iskolai végzettségűek.

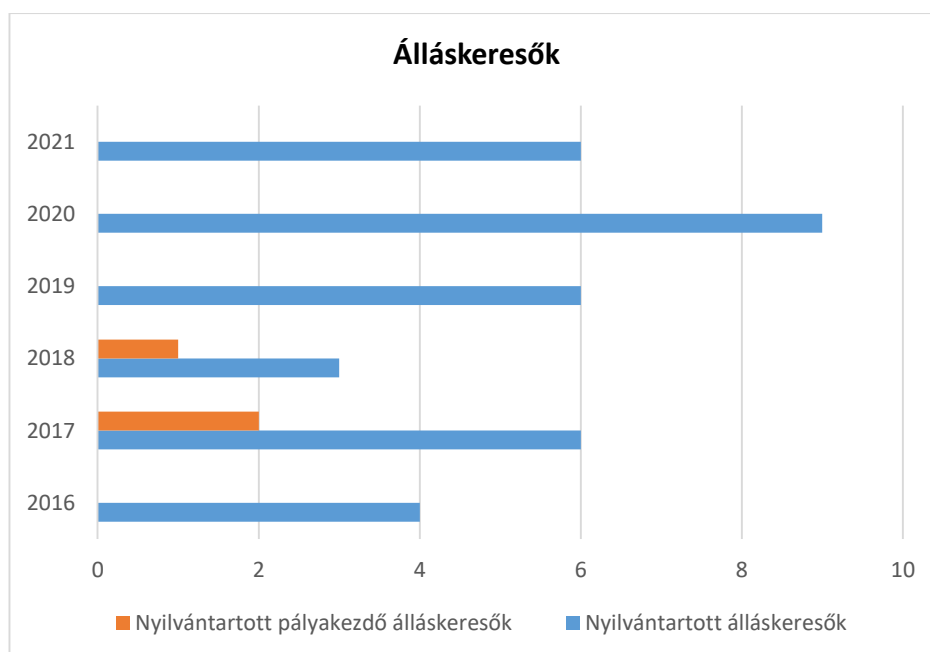
Kutatások a magyar képzési rendszer egyik negatívumaként említik, hogy túlképzés folyik az oktatásban, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években oly mértékben, amelyet a munkaerőpiac által támasztott szükségletek nem indokolnak. Ugyanakkor a szakmunkásképzés egyre inkább háttérbe szorul, nincs

elegendő számú szakképzettséggel rendelkező olyan munkaerő, amelyet a piac megkívánna.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	4	0
2017	6	2
2018	3	1
2019	6	0
2020	9	0
2021	6	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szakiskolai képzésben szakképzettséget szerző fiatalok már az oktatási rendszerből való kilépéskor rosszabb esélyekkel indulnak a munkaerőpiacon, mint azok a társaik, akik érettségit adó iskolatípusban szerezték meg bizonyítványukat. A szakiskolai képzést a felmérések szerint azok a fiatalok választják, akik az általános iskolát rosszabb eredménnyel végezték. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak. A tanulást a szülők ugyan preferálják, de abban segítséget adni nem tudnak, a gyermekeik iskolai kudarcainak kezelésében nem járatosak.

A lakosság iskolai végzettsége ugyan egyre kedvezőbb összetételű, de az is kimutatható, hogy az alacsony iskolai végzettség újratermelődik. Manapság is minden egyes évjárat körülbelül ötöde a munkaerőpiacon alig konvertálható alacsony iskolai végzettséggel

(legfeljebb általános iskola) lép ki az oktatásból. Ennek egyik oka a lemorzsolódás: a középfokú oktatásban jelentős azok aránya, akik elkezdnek valamilyen iskolát, de nem fejezik azt be.

A lemorzsolódás folyamatairól csak töredékes képet alkothatunk a jelenlegi statisztikai adatok alapján. A hazai statisztikai rendszer nem tud megbízható adatokat szolgáltatni arról, hogy hány tanulót érint évről évre ez a probléma.

Egy település életében rendkívül fontos az oktatás jelenléte és minősége. Ez nem csak az adott település fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. A népesség korösszetétele nagy súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent. A népesség iskolázottsága a két legutóbbi népszámlálás között eltelt 11 év során jelentős emelkedést mutatott.

Palében helyben több évtized óta nincs iskola, az alap és középfokú oktatás is legközelebb Sásdon elérhető el.

A településen nem merült fel igény az általános iskolai felnőtt oktatásra. A 2013 év végén indult közfoglalkoztatási képzési program keretében ezen hiányosságot pótlendő alapkompenciát fejlesztő, felzárkóztató képzést kaptak a programba bevont közfoglalkoztatottak. Sásd és Komló helyszínnel 8 fő képzése folyt.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Palé község a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya illetékességi területéhez tartozik. Az állami munkaügyi szervezet feladata, hogy elősegítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskeresők megfelelő munkához jutását. Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az álláskeresők megfelelő munkahelyet, a munkaadók megfelelő munkatársakat találjanak. A foglalkoztatottak számának növelése, a munkához jutás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

A Munkaügyi Osztály szolgáltatásainak igénybe vételét, az ügyintézés könnyítését szolgálja, hogy Sásdon kihelyezett ügyfélfogadás van, heti két alkalommal a Hegyháti Járási Hivatal épületében a Munkaügyi Osztály valamennyi szolgáltatása elérhető, elkerülhető a Komlóra utazás is.

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés. Az álláskeresők között nincs 8 általános iskolai végzettséggel sem rendelkező, sőt az álláskeresők egy része középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ezért inkább a piacképesebb szakmákra történő átképzésre volna szükség.

Térségünkben 2011/12-ben folyt álláskeresők számára átfogó képzési program, akkor 3 szakmában 45 fő képzésére került sor.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat nem jelentős foglalkoztató, a közfoglalkoztatáson felül két alkalmazottja van, a falugondnok és a közművelődési munkatárs.

A közfoglalkoztatás elsőrendű célcsoportjai viszont valóban a munkaerő-piacról kiszoruló mélyszegénységben élők, a közfoglalkoztatottak átlag 80 %-a közülük kerül ki.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Olyan hátrányos megkülönböztetés esetéről nincs tudomásunk, amelyben pusztán a nemzetiséghez tartozása, illetve a mélyszegénység valamely jellemzője alapján került volna valaki hátrányos helyzetbe a foglalkoztatás terén.

Sokkal jellemzőbb a mélyszegénységgel többnyire együttjáró alacsony iskolázottság, alacsony önbecsülés, mentális problémák miatt az elhelyezkedési esély romlása.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Helyben a digitális információkhoz való hozzáférést a mozgókönyvtári információs pont keretében elérhető teleház szolgáltatások biztosítják, a könyvtár rendszeres nyitva tartási ideje alatt.

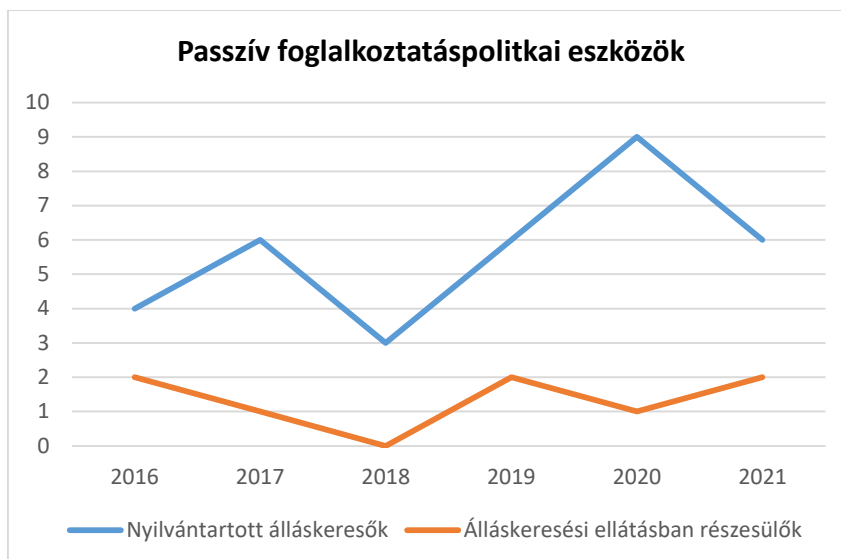
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	6,56%	2	50,00%
2017	6	9,68%	1	16,67%
2018	3	5,17%	0	0,00%
2019	6	8,70%	2	33,33%
2020	9	14,75%	1	11,11%
2021	6	10,00%	2	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők számának csökkenése örömdetesen megjelent az aktív korúak ellátásában részesülők számának csökkenésében is. A regisztrált munkanélküliek egyre nagyobb hányada részesül valamilyen ellátásban.

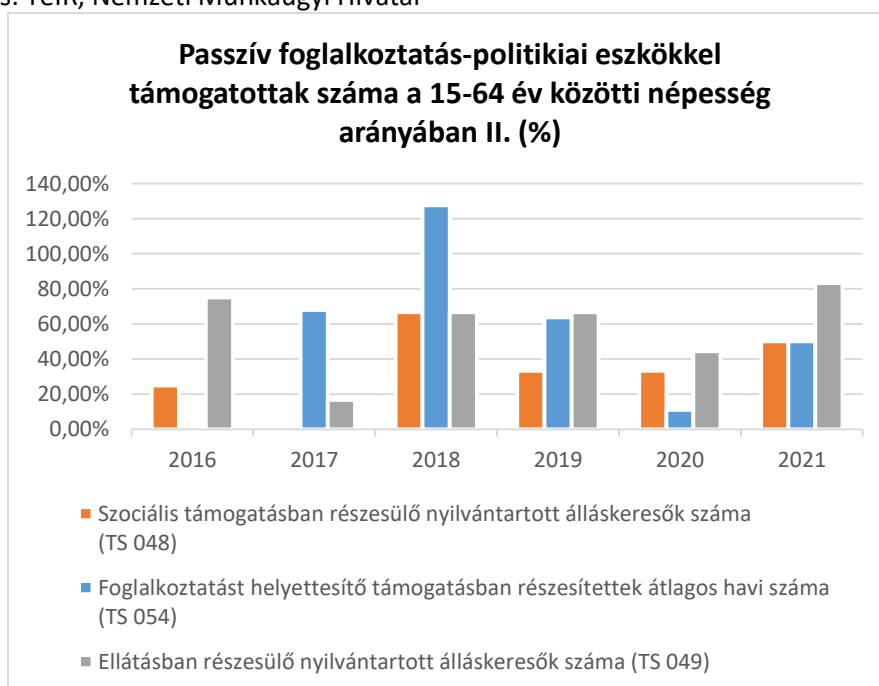
2015. március 1-jével az állami szociális ellátórendszerhez, a járási hivatalhoz került valamennyi munkanélküliséghez kapcsolódó támogatás folyósítása, így az aktív korúak ellátásával kapcsolatos ügyekben az önkormányzatnak nincs közvetlen információja az ellátottak számáról, összetételéről, alakulásáról.

**3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök
- Álláskeresői ellátásai II.**

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	25,00%	0	0,00%	3	75,00%
2017	0	0,00%	4	68,00%	1	16,67%
2018	2	66,67%	4	127,67%	2	66,67%
2019	2	33,33%	4	63,83%	4	66,67%
2020	3	33,33%	1	11,11%	4	44,44%
2021	3	50,00%	3	50,00%	5	83,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

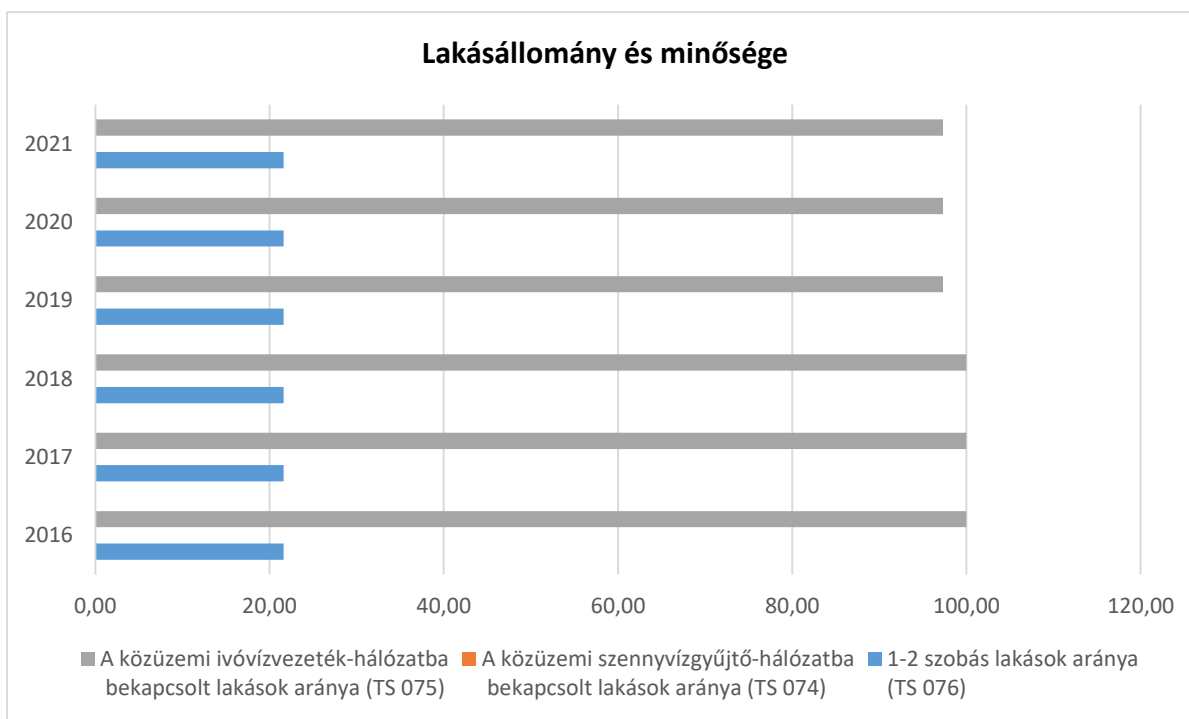

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	37	0	0,00	21,62	0,00	100,00
2017	37	0	0,00	21,62	0,00	100,00
2018	37	0	0,00	21,62	0,00	100,00
2019	37	0	0,00	21,62	0,00	97,30
2020	37	0	0,00	21,62	0,00	97,30
2021	37	0	0,00	21,62	0,00	97,30

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	37	1	0	0	0	0	0
2017	37	1	0	0	0	0	0
2018	37	1	0	0	0	0	0
2019	37	1	0	0	0	0	0
2020	37	1	0	0	0	0	0
2021	37	1	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Magyarországon továbbra sem elterjedtek a bérlakások, míg az EU államaiban átlagosan a lakók 30%-a lakik bérlakásban, addig Magyarországon országosan 6,5%. Az önkormányzat bérlakással egyáltalán nem rendelkezik, ez a forma nem jellemző a településen.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat bérlakással egyáltalán nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat helyiséget sem ad bérbe lakáscélra. A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanok lakáscélú használata. A községben van ugyan néhány karbantartás hiányában erősen leromlott állapotú lakóház, de nem lakáscélú ingatlan lakás célú használata nem jellemző.

d) lakhatást segítő támogatások

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatás korábbi rendszere megszűnt, a lakhatás támogatása a települési támogatások körébe tartozó, alternatív ellátási formává vált. A képviselő-testület saját döntésétől függő támogatási lehetőség a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás, amely a korábbi lakásfenntartási támogatást felválthatta. A településen jellemző probléma a megterhelő rezsiköltségek viselésének nehézsége, ezért Palé Község Képviselő-testülete rendszeres települési támogatást nyújt a lakhatási költségek megfizetéséhez. Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, egyszemélyes háztartás esetén 250 %-át, továbbá az elismert havi lakásfenntartási

költségek a háztartás összjövedelmének 20 %-át elérik, és a háztartás tagjai egyikének nincs vagyona,

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	40	0
2018	61	1
2019	63	24
2020	61	1
2021	57	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Jelenleg 2-3 család részesül ebben a támogatási formában, melynek havi összege 3.000 Ft.

A településen letelepedni kívánókat lakástulajdonuk megszerzésében (lakásvásárlás vagy építés) vissza nem térítendő pénzbeli támogatással segíti az önkormányzat. Ez akár 350 ezer forint támogatást jelent. A fiatalok helyben maradását, letelepedését segítő támogatás több évtizedes múltra tekint vissza.

e) eladósodottság

Nem rendelkezünk átfogó ismeretekkel a lakással kapcsolatos eladósodottság pontos mértékéről. Az önkormányzat azokról az esetekről szerez tudomást, amikor a család

támogatásért fordul az önkormányzathoz, többnyire közmű-hátralékok, amelyeket szociális kölcsönnel sikerült megoldani: Bedőlt lakáshitelről pedig nem volt tudomása az önkormányzatnak.

- f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A lakásállomány néhány éve-évtizede a stagnálás állapotában van. A lakóépületek többsége 1946 előtt épült. A település lakásai egytől-egyig egylakásos, többszobás hagyományos családi házak. A lakásállomány minősége javuló tendenciát mutat. A lakásállomány nagyságát illetően az egy lakásra jutó szobák száma 3,3 db, a lakások nagyság szerinti összetétele a nagyobb alapterületű lakások arányának növekedését mutatja. A lakásállomány komfortfokozat szerinti megoszlását elemezve megállapítható, hogy a lakások mintegy fele komfortos és félkomfortos, mindössze 10 %-uk teljesen komfort nélküli. Majd felük azonban már összkomfortos, lakói felújítási törekvései révén összkomfortossá tett vagy annak épült. A lakások közművel való ellátottsága terén van még mit javítani. A község belterületi úthálózatának a hossza 1,14 km. Valamennyi belterületi út aszfaltburkolatos, az elmúlt években azonban az utak állapota jelentősen leromlott. A kiépített járdák hossza csaknem 0,88 km. A község egyetlen utcájában a szükséges mértékben kiépített, kiváló minőségű járda van.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A községben nincs olyan lehatárolható terület, ahol az alacsony státuszú lakosok koncentráltan jelennének meg. A település belterülete egységes, a falu egyutcás, külterületén lakóház nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A háziorvosi ellátást a település lakossága számára a Sásdon működő 3 felnőtt és 1 gyermek háziorvos biztosítja, 8 településre kiterjedő körzetekben. Valamennyi háziorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött. Az egészségügyi privatizáció teljes körű, a háziorvosok valamennyien vállalkozói formában, saját rendelőben és eszközökkel látják el tevékenységüket. A Palé települést területi ellátási kötelezettséggel gondo- zó házi gyermekorvos kéthetente a településen tart helyi rendelőt a faluházban.

A fogorvosi alapellátás – összevontan a felnőtt és a gyermeklakosság számára, illetőleg iskola fogászati feladatokkal - egy körzetben történik, 22 település lakossága számára, szintén sásdi székhellyel. A fogorvos szintén vállalkozóként látja el praxisát.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	0	0,00
2017	0	0	0	0	7	2,00
2018	0	0	0	0	8	2,00
2019	0	0	0	0	6	0,20
2020	0	0	0	0	7	0,00
2021	0	0	0	0	10	0,00

Forrás: TelR, KSH
Tstar

A védőnői szolgálatot 2 védőnő látja el, sásdi székhellyel. Néhány éve a védőnői szolgálatok

funkcionális privatizációjára is sor került, majd a finanszírozási feltételek változásával a két

szolgálat ismét önkormányzati fenntartásba kényszerült, 2021 novembertől kezdődően. A fenntartó-változások nem okoztak az ellátás folyamatosságában az ellátottak számára észrevehető változást.

Az alapellátáshoz kapcsolódó sürgősségi ellátás (központi háziorvosi ügyelet) dombóvári székhellyel és sásdi információs ponttal működik. Az iskola-egészségügyi ellátást a sásdi oktatási intézményekben külön megbízással a házi gyermekorvos, illetve a két körzeti védőnő végzi.

A legközelebbi járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg ellátás a Dombóvári Szent Lukács Kórházban érhető el. A gyógyszerekhez, gyógyhatású készítményekhez való hozzájutást a Sásdon működő patika biztosítja. Sásdon 3 egészségügyi szolgáltató is vállal otthonápolási szolgáltatást, a háziorvosi szolgálatokkal együttműködve a beteg otthonában biztosítva a szakápolást.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek számára kötelezően biztosítandó szűrések a házi gyermekorvosi szolgálat és a védőnői szolgálat közreműködésével, illetve az iskola-egészségügyi ellátás keretében történnek. Hozzájukban a falugondnoki szolgálat járatai nyújtanak segítséget.

Az egészség megőrzését, betegségek korai felismerését célzóan Sásdon az önkormányzat az egészségügyi szolgáltatóval együttműködve alkalmanként, néhány évente szűrővizsgálatokat szervez (szűrőkamion), mely a környező települések lakosai számára is elérhető.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyben elérhető szolgáltatások között településnagyságunkra tekintettel nem szerepelnek a fejlesztő és rehabilitációs ellátások. Ezeket a község lakossága a környező települések ellátóinál (pl. Dombóvár, Harkány, Mosdós, Pécs, Szigetvár stb.) elérheti el, szükség esetén a falugondnoki szolgálat szolgáltatásának az igénybe vételével.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen közétkeztetés csak máshonnan megrendelt szolgáltatásként (szünidei gyermekétkeztetés, szociális étkeztetés) működik, helyben konyha nincs.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat helyben a közművelődési tevékenysége keretében, valamint a mozgókönyvtári szolgáltató hely működtetés során kulturális, közösségi és sport programokat szervez a település minden lakója részére, térítésmentesen, általában havi rendszerességgel. Sportlétesítményként a Faluház udvarán található füves kispálya vehető igénybe.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a szociális ellátást és a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzat, illetve magánszolgáltatók biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A település lakossága számára jelenleg elérhető személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

- falugondnoki szolgáltatás

- házi segítségnyújtás
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgálat
- nappali ellátás idősek és demens betegek részére.

2005-ben 27 települési önkormányzat közösen hozta létre a Sásdi Többcélú Kistérségi Társulást, amely a kistérség szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatásait biztosította a társulásban működtetett intézmény, a Hegyháti Szociális Alapellátási Központ (a továbbiakban: HSZAK) útján, itt látták el a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres segítségnyújtás, a családsegítő és a támogató szolgálat, illetőleg a gyermekjóléti szolgálat feladatokat is.

2014. január 1-jétől az önkormányzatok – finanszírozási nehézségek és egyeztetési problémák miatt – a szociális alapellátási feladatokat kiemelték a társulás által ellátott feladatok közül. A feladatok egy részét - a jelzőrendszeres segítségnyújtást és a támogató szolgálatot - fenntartó-váltással kiszervezték egy civil fenntartóhoz, a Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft. működteti. A Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft. fenntartásában 2014. november 30-tól működő Hegyháti Szociális Alapellátási Központ jelenleg két szociális alapszolgáltatást működtet Sásd és térségében.

Az intézmény által ellátottak köre, szakfeladatok területi hatálya a működési engedély szerint:

a) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: - a Hegyháti járás 26 településének közigazgatási területe, valamint 45 önkormányzat közigazgatási területe a Szigetvári Járás területén.

b) támogató szolgáltatás: A Hegyháti járás 27 településének közigazgatási területe

A kft. az önkormányzatoktól teljes mértékben elkülönülve végzi tevékenységét, az önkormányzatokkal való kapcsolata csekély, a feladatellátás nehézségeiről, finanszírozási problémák jelentkezéséről tudnak az önkormányzatok, mivel a fenntartó támogatást kérve rendszeresen fordul az önkormányzatokhoz

A szociális alapellátás kötelező feladatait a társult önkormányzatok maguk oldották meg, különböző megoldásokkal. A sásdi és a Mindszentgodisai közös önkormányzati hivatalok 14 önkormányzata, köztük Palé 2014. január 1-jétől Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Társulás néven intézményfenntartó társulást, a családsegítés, gyermekjóléti szolgálat és házi segítségnyújtás ellátására Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat néven közös intézményt hozott létre. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2015. év végi reformja következtében az ellátott feladatok közül kikerült a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, amely feladatot a járási központ feladataival együtt Sásd Város Önkormányzata önálló intézményben old meg, a teljes közös önkormányzati hivatal, illetve a járás területén. A szociális társulás, illetve az általa fenntartott intézmény feladata maradt a házi segítségnyújtás, illetőleg a 2015-ben új feladatként kialakított nappali ellátás biztosítása.

A város fenntartásában működő Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ a településre kijárva, heti rendszerességgel tartott helyszíni félfogadással biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó szociális- és gyermekvédelmi szolgáltatásokat.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított személyes gondoskodást nyújtó szociális- és gyermekvédelmi szolgáltatások:

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ, Sásdi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Egysége ellátási területére vonatkozóan 2017. évben együttműködési megállapodás alapján 32 gondozott családot, tanácsadottként, illetve egyszeri alkalommal 139 főt látott el. A szolgáltatást igénybe vevők tekintetében elsődleges problémaként a gyermekelhanyagolás, gyermeknevelési nehézségek, családi-kapcsolati konfliktus, illetve gyermekintézménybe való beilleszkedési

probléma jellemezhető legnagyobb mértékben. A szakmai tevékenységekre vonatkozóan: az ügyintézéshez történő segítségnyújtás, családlátogatások, valamint az egyéni gondozási nevelési terv (központ által bevonva) megvalósításában nyújtott szociális segítő tevékenység halmozott adatai emelhetők ki. A jelzőrendszeri tagok tapasztalatai alapján megfogalmazott problémák: iskolai hiányzás, anyagi problémák, ezzel összefüggésben a munkanélküliség, gyermek elhanyagolás, családi párkapcsolati problémák, fejtetvesség, gyermeknevelési problémák, fiatalok terhessége, iskolai teljesítmény zavar, bántalmazás. A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt év során 6 szakmaközi megbeszélést valósított meg, valamint éves szakmai tanácskozássra is sor került.

Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ, Járási Család- és Gyermekjóléti Központ Szakmai Egysége tevékenységét illetően összegezhető, hogy 2017-ben 85 védelemben vett gyermek állt gondozásban, 22 védelemben vételi javaslat került benyújtásra, 7 esetben került sor ideiglenes hatályú elhelyezésre, nevelésbe vételre 7 esetben született határozat, 24 esetben volt családba fogadás. A bűncselekményekkel érintett kiskorúakra vonatkozóan történő családgondozás és szociális munka tapasztalatára vonatkozóan összegezhető, hogy 5 kiskorú gyermek állt megelőző pártfogó felügyelet alatt, garázdaság (rongálás, verekedés) illetve lopás vétsége miatt, ők egy kivételével a vásárosdombói mikro-térségben, Kisvaszar településen élnek, Ezeket a szabálysértéseket jellemzően csoportosan követték el a kiskorú gyermekek. A szabálysértést elkövető gyermekek szülei együttműködőek az esetmenedzserrel, pártfogó felügyelővel. A pártfogó felügyelő és az esetmenedzser munkájával elősegíti, hogy további bűncselekményt ne kövessen el a kiskorú gyermek. A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ az ellátási területéhez tartozó család- és gyermekjóléti szolgálatok részvételével, havi rendszerességgel szolgálatok közötti megbeszélést szervezett, erre összesen 12 alkalommal került sor.

Intézményünk speciális szolgáltatásait tekintve:

- kapcsolattartási ügyeletet tart,
- telefonos készenléti szolgálatot működtet,
- jogi tanácsadást,
- pszichológiai tanácsadást,
- munkavállalási, pályaválasztási tanácsadást nyújt,
- a jelzőrendszeri tanácsadó prevenció foglalkozást tartott pályaválasztási és drog-prevenció témakörök szerint öt általános iskolában: Vásárosdombón, Gödrében, Mindszentgodisán, Mágocson, Sásdon.

Fent említett szolgáltatásokkal 23 alkalommal, összesen 386 főt ért el.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ által megvalósított egyéb programok:

- Intézményünk öt napos Erzsébet táborát valósított meg 17 hátrányos helyzetű gyermek részvételével 2017. július 24-27-ig. A gyermekek számára színes program került összeállításra, többek között a Bikali élménybirtokon eltöltött nap, vagy a Váznokon megvalósított természetvédelmi vetélkedő, bográcsozás.
- A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ 2017. 02.16-án tesztírást szervezett a tartósan álláskereső számára. Előzetes egyeztetésünknek megfelelően a Trenkwald Személyzeti Szolgáltató Kft. projekt munkatársa bonyolította le a tesztírást, amelyen 6 fő álláskereső vett részt.
- 2017. december 7-én Mikulásnap Játsház valósult meg a Sásdi ÁMK-ban. A rendezvény a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával valósulhatott meg.

A programon a kicsik számára kialakított játszósarok, a nagyobb gyermekek számára ügyességi vetélkedők, kézműves foglalkozás nyújtott lehetőséget a felhőtlen kikapcsolódásra. A Mikulás és segédjei minden gyermek számára ajándécsomagot osztottak, melyet nagy örömmel vettek át, a bátrabbak verset is szavaltak cserébe.

A Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ pályázatai

1. Együttműködési megállapodás került megkötésre 2017. november 11-én, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, az RSZTOP-1.1.1-16 – „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002 azonosító számon regisztrált pályázat tekintetében. A pályázat keretein belül tartós élelmiszer kerül kiosztásra havonta, a projekt időszakra vonatkozóan.

Ezt követően támogatottak köre kibővült, az RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001 kiemelt európai uniós projekt keretében szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára is élelmiszer-csomagok kerülnek kiosztásra negyedévente.

2. Az EFOP-1.4.2-16-2016-00023 azonosító számú Integrált térségi gyermekprogramok „Gyökerek és Szárnyak” elnevezésű projekt (a továbbiakban: GYEP) megvalósítása a Hegyháti járáshoz tartozó településeken, továbbá Bikal és Oroszló községekben történik 2017. október 1-től, a szakmai vezető, 5 koordinátor, közösségi ház-vezető, és asszisztens alkalmazásával. 2018. február 1-től a projekt további megvalósítói kerültek felvételre, jelenleg 23 kolléga látja el feladatait.

A projekt átfogó célja a 2007-2013 közötti programozási időszakban indított integrált térségi gyermekprogramok továbbfejlesztése, újabb célterületekre való kiterjesztése az alábbiakban megfogalmazott specifikus célok elérésével:

- a szegénység csökkentése érdekében családi gazdálkodási stratégiák átalakítása, jövőkép kialakítása, a szegény családokban élő gyerekek fokozott támogatása, szocializációjuk segítése; körükben a Biztos Kezdet szemlélet elmélyítése, elterjesztése,
- az alacsony képzettség hosszú távú csökkentése, a hátrányos helyzetű gyerekek iskolai és iskolán kívüli képesség- és készségfejlesztése, továbbtanulási arányuk növelése, a korai iskolaelhagyás csökkentése,
- egészségtudatos életmód elterjesztése a hátrányos helyzetű gyerekek és szüleik körében, melynek keretében az egészségi állapot javítása, tinédzserszülések csökkentése, szenvedélybetegségek, egyéb devianciák csökkentése,
- a humán szolgáltatások kapacitásbővítése a támogatott hátrányos helyzetű területeken,
- a szociális, pedagógiai, kulturális, egészségügyi ellátórendszer intézményei közötti együttműködések javítása,
- szakemberek számának növelése, hiányzó szakember-kapacitás pótlása (pl.: iskolapszichológus, szociális munkás, gyógytornász, fejlesztő pedagógus),
- cselekvőképes helyi közösségek kialakítása, önszerveződések ösztönzése és megerősítése.

Az átfogó és specifikus célok elérését olyan eszközök szolgálják, mint az innovatív módszerek kidolgozása helyi szakemberek bevonásával, szakmai műhelyek megtartása, jó gyakorlatok átadása, célcsoport számára szolgáltatások és képzések nyújtása, szabadidős és fejlesztő programok megvalósítása, civil kezdeményezések és hálózatos együttműködések ösztönzése. ”

A Sásdi Szociális Szolgálat által nyújtott személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:
„Házi segítségnyújtás

A társulás közigazgatási területén a házi segítségnyújtás tevékenységet az elmúlt évben 4-3,5 gondozó végezte. A gondozónők 8 - 6 - 4 órában látták el a gondozási tevékenységet. Végzettségük megfelelt a törvényi előírásoknak. A feladataik ellátásához a szükséges tárgyi feltételekkel rendelkeztek. (kerékpár, vérnyomásmérő, gumikesztyű, fertőtlenítőszer) A szolgáltatást 2018 évben 28-30 fő igényelte.

Település szerinti bontás:

Település Ellátottak száma (fő)

Baranyaszentgyörgy 4

Felsőegerszeg 4

Gödre 3

Meződ 4

Sásd 13

Varga	1
Vázsnok	1
Összesen	30

A törvény által meghatározott létszám aránya: egy gondozóra jutó gondozotti létszám 7 főben van meghatározva, nyolc órás munkaviszony mellett. A 30 fő gondozotti létszámhoz a törvény által előírt szakfeladat ellátását végző dolgozók száma: 4,5 fő – amit jelenleg 3,5 fő lát el - tehát ez 1 fővel kevesebb az előírt létszámnál. A szakmai vezető a létszám arányában a törvény által előírtaknak megfelelt. A szakterület engedélye 60 fő. A szükségletek a segítségnyújtás tevékenységen belül arányaiban az alábbiak szerint alakultak: Bevásárlás, mosás, takarítás tevékenységekben való segítségre volt a legnagyobb igény. Ezt követte a mentális gondozás, amelyen belül az orvos által előírt gondozási ápolási feladatok is szerepeltek. A személyi higiéné megtartásában való segítségnyújtás is fontos feladat volt a gondozás során. Kisebb mértékben szerepelt a szükségletek között az ügyintézésben való segítségnyújtás, és a meleg ételkészítésben való segítség.”

„Nappali ellátás

„Idősek és demens személyek nappali ellátása szolgáltatás bevezetésére 2015. év végével a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény új szakmai egységeként került sor. Sásd esetében e szolgáltatás a település nagyságrendje miatt kötelező feladat, míg a társulás kistélepülései esetében önként vállalt feladat. 2018. január 01-től 75 főre bővült az ellátottak száma, melyre a Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya megadta az engedélyt. A 75 fős létszám nagyobb része sásdi idős.

A szociális szolgáltatás célja: A hiányzó családi gondoskodás pótlása főként az idős ember szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, valamint egészségi állapotának figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása. A klubban nyújtott gondozás összetett, komplex tevékenység –melyet a klubtag egyéni sajátosságainak és lehetőség szerinti igényeinek tervszerű, együttes alkalmazásával valósítjuk meg. Komplex gondozás megvalósítása: az intézmény biztosítja igény szerint az ellátottak napi egyszeri meleg ebédjét, a tisztálkodási, mosási, vasalási lehetőséget. Törekszik az ellátottak nyugalmanak biztosítására, valamint mentálhigiéniai ellátására. Az önállóság helyreállítása, fenntartása: az ellátottak mozgásának aktivizálása, csoportbeszélgetések, foglalkoztatás, egyéni és közösségi vallásgyakorlás. Az ellátott az intézmény által szervezett feladatvégzésekbe, foglalkoztatásokba egészségügyi állapotától függően kapcsolódjon be, saját fizikai és szellemi erőnlétének megtartása érdekében is. Az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása: az ellátottaknak segítjük az egymás közötti, illetve a hozzátartozókkal való rendszeres kapcsolattartását. Elsősorban saját otthonukban élő 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy időskoruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, illetve igény szerint napközbeni étkeztetési lehetőséget nyújt.

Demens személyek nappali ellátása a Pszichiátriai Szakkollégium által befogadott demencia centrum demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkezők számára biztosít rendszeresen szervezett egyéni és csoportos foglalkozásokat, meglévő képesség megőrzésére és fejlesztésére irányuló programokat, mentális gondozást, felügyeletet.

Az intézmény által ellátott feladatok:

- Az intézmény biztosítja az idős emberek számára a megszokott életvitelük fenntartása mellett az egyes szolgáltatások igénybe vételének lehetőségét.
- Az ellátottak rendszeres ápolói felügyelete.
- Szűrő vizsgálatok megszervezése.
- Az ellátottak pszichés állapotának folyamatos megfigyelése, az észlelt változások jelentése, az előírt dokumentáció vezetése.
- Családi- és társas kapcsolatok ápolása, kiépítése, szinten tartása.

- Személyre szabott, évszaki sajátosságokat figyelembe vevő foglalkoztatása az előre elkészített foglalkoztatási terv alapján.
- Demenciában szenvedőknél a meglévő képességek megőrzése, fejlesztése, az állapot rosszabbodás gyorsaságának csökkentése.
- A lelki egészség védelme.

A demens betegek ápolása. Alapvető cél, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, boldogan élje életét, érzékelje a jó bánásmódot, képes legyen az adott pillanatok élvezetére, állapotromlását késleltető támogatást kapjon. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Vagyis mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demens jól-létének, -a "well-being" –biztosításához."

Falugondnoki szolgáltatás

Paléban a falugondnoki szolgáltatás 2020. február 1-jén, sikeres pályázati projekt megvalósításaként indult el.

A Szolgálat szociális és egyéb közösségi feladatokat lát el a település valamennyi lakója számára. Működésének célja a szociális biztonság megteremtése, a közlekedési és egyéb települési hátrányok csökkentése.

A településen jelenleg nem érhető el az alapvető szolgáltatások többsége. Ezeket a lakosság főként a 4 km-re található Sásdon veheti igénybe, emiatt a település lakossága hátrányban érzi magát, a fiatalokat nehéz a településen tartani. A szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, az esélyegyenlőség megteremtésének célja hívta életre a Szolgálatot.

Az önkormányzat főbb céljai a Szolgálat létrehozásával, fenntartásával:

- a település demográfiai, szociális hanyatlásának megállítása, e folyamat visszaszorítása, a település népességmegtartó erejének növelése,
- a település és a lakosság elszigeteltségének mérséklése,
- a lakosság életfeltételeinek javítása, a településen a jobb életminőség elérése,
- a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése,
- az önkormányzat által nyújtott szociális alapellátás fejlesztésének és működésének elősegítése,
- a településre nézve kedvező gazdasági folyamatok elindítása,
- a közösség fejlesztése, a helyi társadalom és civil szféra erősítése,
- az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése, javítása.

Az önkormányzat a szakmai program megvalósításával kívánja elérni, hogy a település lakosságának a helyi közszolgáltatások hiányából és a közlekedési nehézségekből fakadó hátránya csökkenjen, a lakosság egyszerűbben és gyorsabban jusson hozzá az alapvető szolgáltatásokhoz, egyéni és közösségi szükségleteit egyszerűbben elégíthesse ki. A szociális alapellátásokról minden rászoruló azonnal, az igény felmerülésekor információt szerezzen, és az ellátást minél előbb igénybe vehesse.

A falugondnoki szolgálat feladatait a teljes munkaidőben alkalmazott falugondnok látja el a rendelkezésre álló gépjármű segítségével.

A szolgáltatás igénybevétele minden Paléban lakó személy jogosult.

A falugondnoki szolgálat keretében ellátott feladatok és azok rendszeressége:

- szociális étkeztetés ebédszállítás naponta (minden hétköznapi)
- nappali ellátásban részesülők szállítása, igény szerint, általában heti rendszerességgel,
- házi orvoshoz szállítás, gyógyszerkiváltás, hetente két alkalommal,
- szakrendelésre szállítás, igény szerint, általában kéthetente,
- intézményi gyermekszállítás, naponta, tanítási napokon,
- bevásárlás, heti 3 alkalommal, havonta nagybevásárlás,
- munkanélküli ügyintézésre szállítása, igény szerinti rendszerességgel, általában kéthavonta,
- rokonok, hozzátartozók látogatásra szállítása, igény szerinti rendszerességgel, általában havonta,

- i) tömegközlekedéshez való csatlakozás biztosítása, igény szerint, akár naponta,
- j) rendezvényre szállítás, igény szerint, általában havonta.
- k) házi segítségnyújtáshoz való hozzájutás elősegítése, alkalomszerűen, ha a falugondnok munkavégzése során tudomására jut a felmerülő szükséglet,
- l) veszélyeztetettséget felmérő és az észlelt problémákat jelző feladatok, alkalomszerűen, ha a falugondnok munkavégzése során tudomására jut az egyének, családok krízishelyzete.
- m) közművelődési, közösségi, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése, az igények alapján, jelenleg havi rendszerességgel végzi a falugondnok.
- n) kapcsolattartás az önkormányzati hivatallal, kézbesítési feladatok, napi rendszerességgel, minden hétköznapi.

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

2013-ig társulásban, majd 2013. júliustól Sásd a környékbeli kistelepüléseket is ellátva (Palé, Felsőegerszeg, Palé, Varga, Vázsnok) ellátási szerződés alapján gondoskodik az étkeztetés feladatairól. Az ebéd beszerzése a napközi konyháról (ÁMK) történik, a szolgáltatás megszervezéséhez szociális asszisztens, a kiszállításhoz gépkocsivezető és gépkocsi áll rendelkezésre. Az ellátottak átlagos száma mintegy 180 fő, a napi igénybevétel átlaga 160 fő körül alakul.

2016-tól új kötelező feladatként kellett megszervezni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetést. Palé Község Önkormányzata e feladatot a Sásdi ÁMK napközi konyháról történő ebédszállítással látja el. Néhány éve azonban a településen erre jogosult gyermek hiányában nincs szünidei gyermekétkeztetés.

Az önkormányzat a szociális alapszolgáltatási feladatokat ellátó intézményei, szolgálatai munkáját évente értékeli, fenntartóként, illetve a társulás tagjaként részt vesz a fenntartói feladatok ellátásában, az önkormányzati hivatal útján pedig napi kapcsolatot tart az ellátottak érdekében az intézmények, szolgáltatók munkatársaival.

g) drogreprevenációs szolgáltatások;

Az önkormányzat kifejezetten drogreprevenációs célú szolgáltatásokat a település lélekszámából adódóan nem nyújt, de a közművelődési feladatai körében, a Paléi Faluház Községi Tér kulturális, közösségi programjait drogreprevenációs céllal szervezi, amely a település minden lakója számára elérhető.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Palé Község Képviselő-testülete az 1993. évi III. törvényben kapott felhatalmazás alapján, annak helyi végrehajtására utoljára Az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról és szolgáltatásokról szóló 5/2021. (VIII. 19.) önkormányzati rendeletben határozta meg az önkormányzat által biztosított

pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások szabályait, alkotta meg a települési támogatások rendszerét, helyi szabályait.

Az önkormányzat rendkívüli települési támogatással, valamint rendszeres települési támogatással segíti a szociálisan rászorult, méltánylandó anyagi nehézséggel küzdő személyeket.

A települési támogatások rendszere a településen több évtizede jól működő szociális ellátásokhoz igazodóan lett kialakítva.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

A rendszeres települési támogatás a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási települési támogatás), valamint a rendszeres gyógyszerkiadások viseléséhez (a gyógyszerertámogatás) nyújtott segélyfajta.

Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, egyszemélyes háztartás esetén 250 %-át, továbbá az elismert havi lakásfenntartási költségek a háztartás összjövedelmének 20 %-át elérik, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A lakásfenntartási települési támogatást 6 hónapra kell megállapítani, havi összege 3.000 forint.

Gyógyszerertámogatásra jogosult, akinek a havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét, és havi rendszeres gyógyszerköltségének összege meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-át. A gyógyszerertámogatás havi összege a rendszeres gyógyító ellátás havi költségének fele, de maximum 5.000 forint.

Rendkívüli települési támogatást kell nyújtani a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére. Paléban a rendkívüli települési támogatás

- a) kamatmentes kölcsön,
- b) szociális célú tűzifajuttatás,
- c) temetési támogatás,
- d) szülési támogatás

formájában is megállapításra kerül, a különböző, a családoknak nehézséget jelentő élethelyzetekhez igazodva, a rászorulóknak széles köre számára.

Az önkormányzat a helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatása keretében a rászoruló lakosság számára természetbeni rendkívüli települési támogatásként szociális célú tűzifa juttatást biztosít.

Rendkívüli települési támogatás a nem várt rendkívüli kiadás miatt nehéz helyzetbe került kérelmező részére pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható. A kamatmentes kölcsön összege 50.000 forintig terjed.

Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként rendkívüli települési támogatást nyújt az eltemettető részére az önkormányzat, 30.000 forint értékben. Szintén 30 ezer forint támogatással segíti az önkormányzat a családokat a gyermekek születésével kapcsolatos többletkiadások viselésében.

2016-tól új kötelező feladatként kell megszervezni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetést. Az önkormányzat ezt az ellátást úgy szervezte meg, hogy a rászoruló gyermekek számára a gyermekintézmények zárva tartása idején hétköznapiokon a meleg ebéd előállítását a Sásdi ÁMK napközi konyháról megrendelve, a falugondnoki szolgálata által a településre szállítva, éthordóban szolgálja ki. Néhány éve azonban nincs a településen erre jogosult gyermek.

Önkormányzatunk régóta részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Szociális Ösztöndíjpályázatban, jelenleg két továbbtanuló fiatal jogosult a támogatásra, havi 25-25 ezer forint összegben.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	van	677	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az önkormányzat a közösségi színtér, valamint a helyi mozgókönyvtári szolgáltató hely működtetésével rendkívül jelentős értékteremtő erő a település életében, az itt élők sokféle igényének tesz eleget. Szerepe alapján a lakosság széles rétegének nyújtja a kultúra, különösen a társas, közösségi művelődés, másrészt a kulturált társas együttlét lehetőségét.

Az önkormányzat és a helyi könyvtári szolgáltató hely által biztosított, a lakosság számára térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatások:

- könyvtári szolgáltatások biztosítása: könyv és folyóirat kölcsönzés, CD, DVD kölcsönzések,
- általános információs szolgáltatás,

- szabadidős foglalkozás biztosítása,
- közművelődési, kulturális programok szervezése, hagyományos rendezvények: falunap, gyermeknap, idősök napja, nőnap, egyéb alkalmi programok.

A Paléi Faluház Közösségi Tér

- a) segíti a közösségi tevékenységeket, a művelődő közösségek működését, ösztönzi a társadalmi összetartozást és a közösségek kulturális értéktérítésben való aktív részvételét,
- b) működése a közösségek öntevékenységen alapul, és azt ösztönzi, tevékenységét a közösségek érdeklődése, igényei és szükségletei alapján végzi, tevékenységének tervezésébe, értékelésébe a közösségeket bevonja,
- c) mindenki számára nyitott, mindenki számára hozzáférhető,
- d) együttműködik a Paléért Egyesülettel, valamint egyéb civil, gazdasági és egyéb szervezetekkel, kulturális intézményekkel, más szakterületekhez tartozó intézményekkel.

A Faluház nyitvatartási ideje:

- a) kedd 12-18 óra,
- b) csütörtök 15-18 óra,
- c) szombat 9-12 óráig nyitva tart.

A nyitva tartási idő alatt a faluház helyiségei a művelődő közösségek számára térítésmentesen igénybe vehetők, előzetes bejelentkezés nélkül is. A működési idő alatt felügyelet működik a faluházban.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A rendszeresen szervezett közművelődési, közösségi programok a település minden lakója számára nyitott, azokra meghívót kap, a részvétel minden esetben ingyenes.

Az önkormányzat gondoskodik a kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezéséről, a humán szolgáltatások, az egészségügyi, szociális és gyermekjóléti alapellátások, a községüzemeltetési feladatok ellátásáról. E kötelezettségeinek részben közvetlenül, mint intézményalapító és fenntartó, részben közvetett módon, ellátási szerződés útján tesz eleget.

Egyes feladatok ellátása során együttműködik más önkormányzatokkal, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel. helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Paléban a világháborút követő kitelepítésekig a német nemzetiség aránya volt jelentős, majd néhány évtizede megjelent a roma nemzetiség, mint a település közösségét nagyobb arányban alkotó csoport.

Az önkormányzat a német nemzetiség hagyományainak fennmaradását, emléküket ápolását a kitelepítésre emlékező évfordulós ünnepségekkel, elszármazottak találkozója szervezésével, kiállításokkal igyekszik fenntartani.

Cigány kisebbségi önkormányzatot alakítottak a helybeli romák 2006-ban. A kisebbségi önkormányzat négy éves működése során célul tűzte ki a helyi cigányság érdekképviselését a helyi döntések meghozatala során, a helyi nemzetiségi hagyományok ápolását, a gyermekek számára a hagyományörzés továbbadását. A 2010-ben megtartott választás során a település 15 választópolgára kezdeményezte a cigány kisebbségi választás kitűzését, a 30 fős létszám nem volt meg, ezért választás kiírására nem került sor, a cigány kisebbségi önkormányzat megszűnt. Azóta a roma nemzetiségi kultúra a közművelődési programokon roma nemzetiségi zenei és táncbemutatók formájában jelenik meg a településen, a lakosság részéről nincs kezdeményezés a hagyományos aktív közösségi ápolására.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Paléért Egyesület néven 2016-ban a faluközösségért aktívan tenni akaró polgárok civil szervezetet alapítottak. Az egyesület az önkormányzattal közösen szervezett kulturális, közösségi programokban fejtette ki tevékenységét, évente pályázaton nyert támogatással kulturális kirándulást szervezett a falu lakói számára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Cigány kisebbségi önkormányzatot alakítottak a helybeli romák 2006-ban. A kisebbségi önkormányzat négy éves működése során célul tűzte ki a helyi cigányság érdekképviselését a helyi döntések meghozatala során, a helyi nemzetiségi hagyományok ápolását, a gyermekek számára a hagyományörzés továbbadását. A 2010-ben megtartott választás során a település 15 választópolgára kezdeményezte a cigány kisebbségi választás kitűzését, a 30 fős létszám nem volt meg, ezért választás kiírására nem került sor, a cigány kisebbségi önkormányzat megszűnt. Azóta a település alacsony lélekszáma és a magukat a népszámlálás során a roma nemzetiséghez tartozónak vallók kis száma miatt nem is történhetett kezdeményezés roma nemzetiségi önkormányzat alakítására.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony jövedelemből a havi megélhetés vagy épp a téli tüzelő beszerzése gondot okoz	Gyors problémakezelés önkormányzati segélyekkel, az anyagi probléma gyors kezelése
az alacsony iskolai végzettség a munkaerő-piacon hátrányt jelent	Hasznos képzettségek szerzésének támogatása munkaerő-piaci esélyjavítás céljából
a mélyszegénységgel küzdőkre gyakran fásultság, motiváció és jövőkép hiánya, a mélyszegénység elfogadása jellemző	Látókör szélesítése, tudatos életvezetés kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyarország az 1991. évi LXIV. törvényben hirdette ki a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	55	48	103	53,40%	46,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			0	0,00%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	15	4	19	14,56%	3,88%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	1	3	1,94%	0,97%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelme a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a gyermekvédelmi szolgáltatások. A szociálisan rászorulóknak által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm.

rendelet, valamint Palé Község Önkormányzat Képviselő-testületének egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2021. (VIII.19.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető ez meg.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	6	0
2017	6	0
2018	6	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

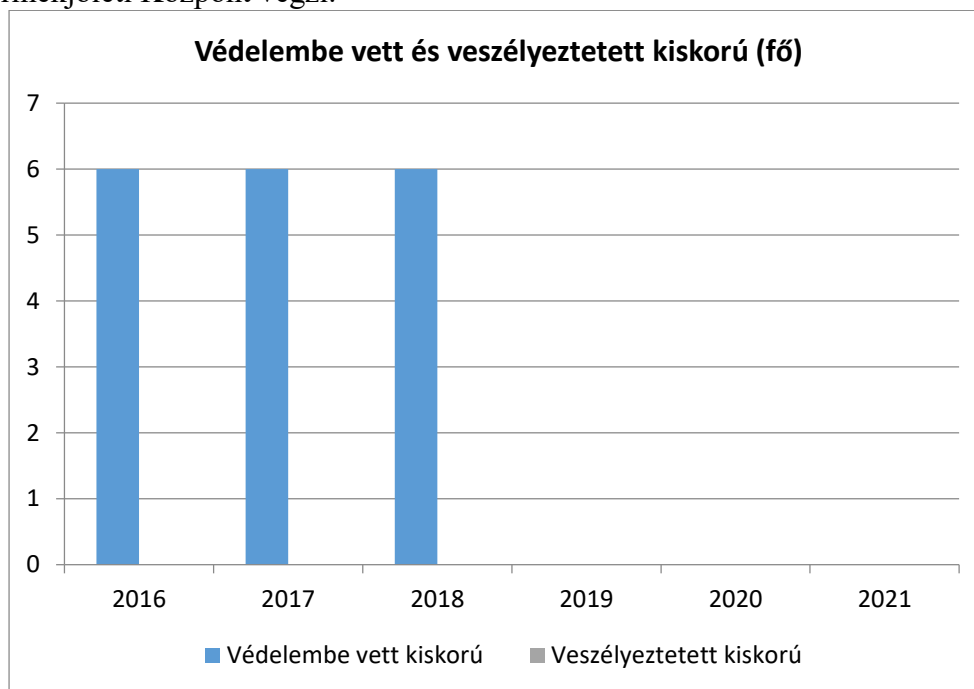
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladat-ellátási kötelezettségének a Gyvt. alapján

- egyrészt a rászorulóknak nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosításával,
- másrészt pedig személyes gondoskodást nyújtó ellátások, gyermekvédelmi szolgáltatások fenntartásával tesz eleget.

A gyermekvédelmi alapellátást az önkormányzat 2013-ig a Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás által létrehozott Sásd és Vidéke Vagyonkezelő és Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, mint fenntartóval kötött feladatellátási

szerződéssel, a Hegyháti Szociális Alapellátási Központ (HSZAK), majd a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Társulás tagjaként a Sásdi Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat útján látta el. 2016-tól a komplex család- és gyermekjóléti szolgáltatási tevékenységet a Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ végzi.

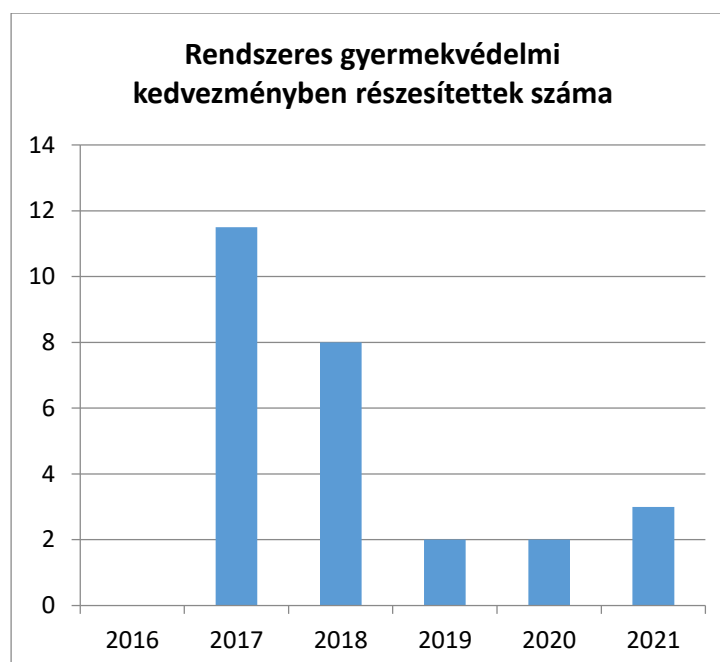
Paléban nem jellemző a gyermekek veszélyeztetettsége, védelembe vételre sem került sor az utóbbi időszakban.

A gyermekek nagyon kicsi hányada, éves átlagban 2-3 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Bár hátrányos helyzetűnek jelenleg ezek a gyermekek sem minősülnek, a családokban meglévő anyagi nehézséget, az alacsony jövedelmet jól jellemzi ez az adat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	12
2018	8
2019	2
2020	2
2021	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évek óta nagyon alacsony, alig 2-3 fő. Közülük a legrászorultabbak, a hátrányos helyzetű megállapítással is rendelkezők elfogytak, így jelenleg egyetlen gyermek sem tartozik ebbe a kategóriába, így nincs szünidei gyermekétkeztetést igénylő sem.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A korábban a gyermekvédelmi törvényben is szabályozott rendkívüli gyermekvédelmi támogatás helyébe lépő települési támogatásban (főként beiskolázási segély, illetve a gyermekes családok sajátos élethelyzete, a gyermekneveléssel összefüggő anyagi problémák figyelembe vételével megállapított általános támogatási lehetőség) is több család részesült

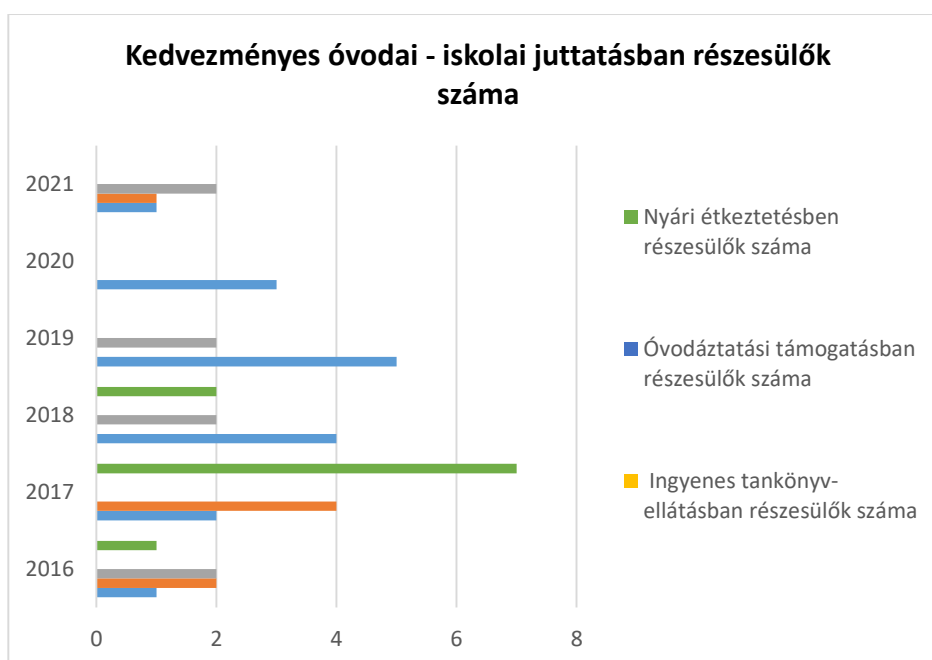
az év során. A gyermek születésekor 30 ezer forint támogatás jár. Beiskolázási segélyt fizet a tanulók részére az önkormányzat évente az iskolakezdés előtt.

2021-ben 49 családot/kérelmezőt segített az önkormányzat rendkívüli települési támogatással, összesen 1.840 ezer forint értékben. A kifizetett összeg az elmúlt évihez képest emelkedett.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	1	2	2	0	0	1
2017	2	4	0	0	0	7
2018	4	0	2	0	0	2
2019	5	0	2	0	0	0
2020	3	0	0	0	0	0
2021	1	1	2	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Mivel a településen nincs gyermekintézmény, a Sásdon intézménybe járó Paléi gyermekekre viszont rendelkezünk adattal, az ő ellátásait tudjuk vizsgálni.

Az óvodások esetében a jellemző az alacsony jövedelemre tekintettel nyilatkozat alapján a teljes mentesség. Jellemzően a település valamennyi óvodása után igénybe veszik a szülők ezt a lehetőséget.

Az iskolások esetében viszont a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak alacsony száma miatt sokkal inkább jellemző a nagycsaládosok 50 %-os kedvezménye.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen nem rendelkezünk információval nem magyar állampolgárságú gyerekekről.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nem rendelkezünk információval külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregátumnak tekinthető lakókörnyezet, községünk egységes településképű, hagyományos egyutcás falu, külterületén lakóház nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	6	-
2017	0	6	-
2018	0	6	-
2019	0	3	-
2020	0	1	-
2021	0	3	-

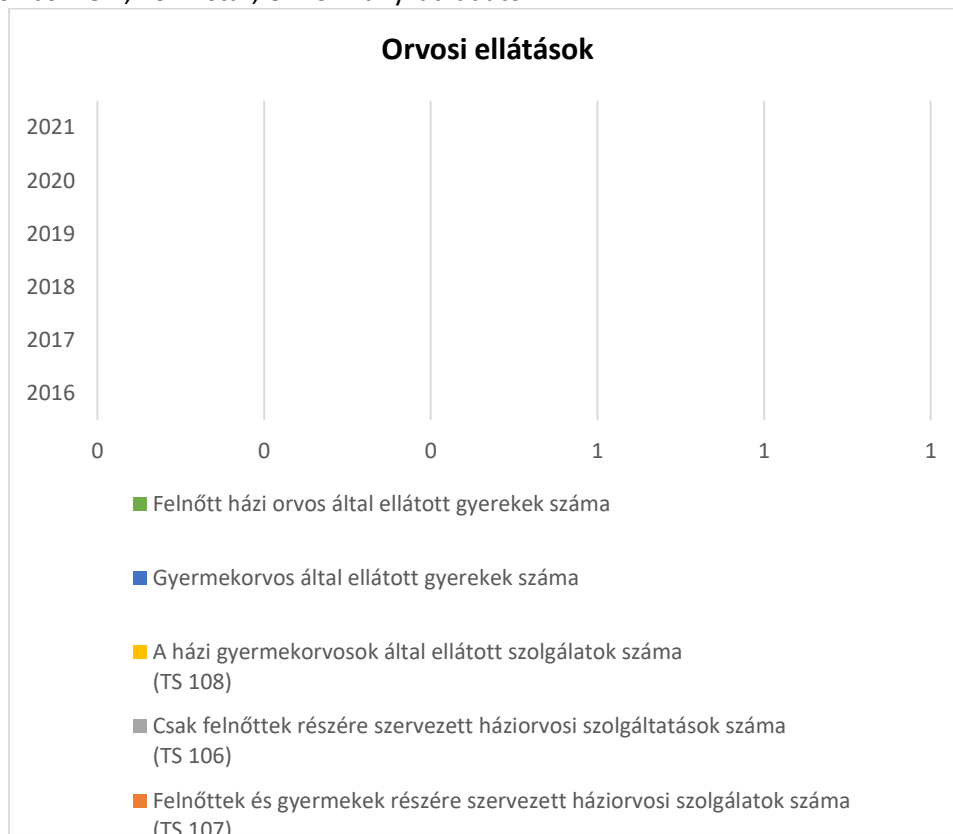
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Palé a sásdi 2. számú védőnői szolgálat körzetébe tartozik, a védőnő Sásd város egyik felében és további öt településen látja el feladatait, és a sásdi köznevelési intézményekben végzi iskola-védőnői teendőit.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A település lakossága a sásdi székhellyel működő házi gyermekorvosi szolgálat körzetéhez tartozik, további 7 településsel együtt. A Palé települést területi ellátási kötelezettséggel gondozó házi gyermekorvos kéthetente a településen tart helyi rendelést a faluházban.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A település nagyságából adódóan a gyermekek speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátás iránti igénye sem elégíthető ki helyben, a környező nagyobb városokba kell elutazniuk a szülőknek.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátást a településen a Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat hetente tart ügyfélfogadást a település gyermekes családjai részére helyben.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

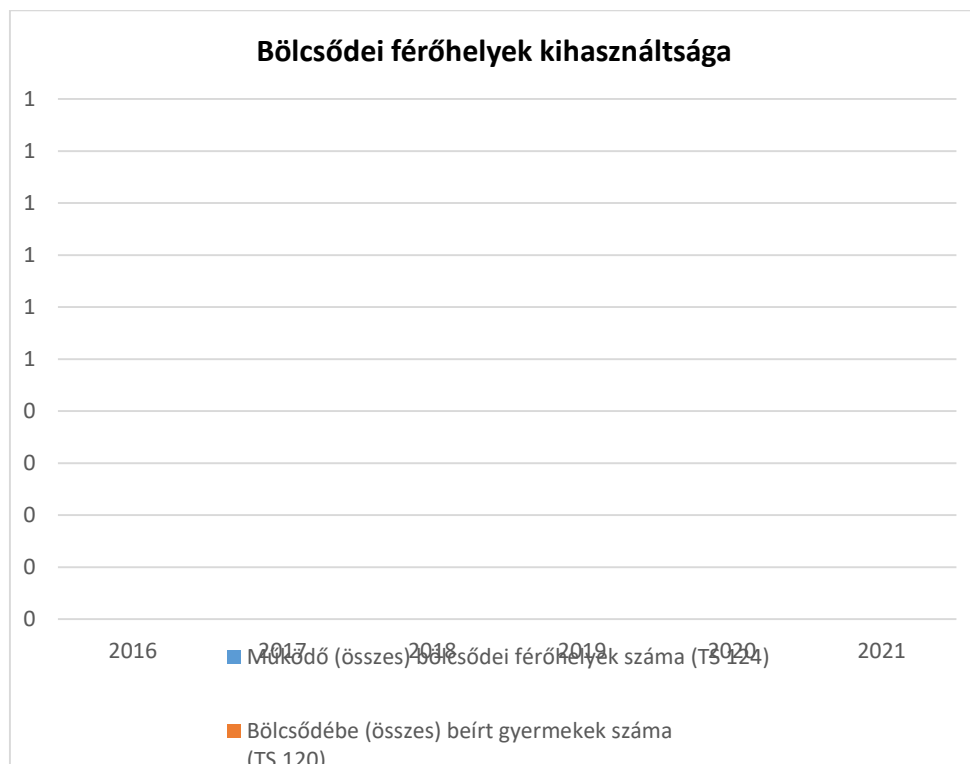
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Palé községben helyben nem működik sem bölcsőde, sem óvoda, a település a Sásdi Általános Művelődési Központ Meserét Óvodája és Bölcsődéje felvételi körzetébe tartozik. A Sásdon működő óvoda 1904. évi megalapítása óta körzeti feladatokat látott el, a települést körülvevő 6-7 kistelepülés óvodai alapellátása történik itt. Az önkormányzatok megalakulásakor ezen települések közös tulajdonába is került épületegyüttesben kezdetben

közös fenntartásban működött az intézmény. Majd az érintett 7 önkormányzat 1997-ben Települések Oktatási Társulása néven intézményfenntartó társulást hozott létre, amely az óvoda mellett az iskola és a gyermekétkeztetés feladatait is igazgatta. A társulás tagjainak száma az elkövetkező években bővült, 2009-ben az akkor 11 tagú fenntartói társulás az óvodát, az általános iskolát, a községi zeneiskolát, továbbá a szintén községi művelődési központ és könyvtárat összevonva többcélú intézményt hozott létre Sásdi Általános Művelődési Központ (továbbiakban: ÁMK) néven. Az ÁMK óvodai intézményegységén belül 2010-ben kezdte meg munkáját a szakmailag önálló egy csoportos bölcsőde. 2013. január 1-jétől az ÁMK általános iskolai és zeneiskolai intézményegysége megszűnt, ezen feladatok ellátása az állami köznevelési rendszerben történik. 2013. július 1-től – a társulásokra kedvezőtlenebb szabályozási környezet és a finanszírozási változások miatt – az ÁMK fenntartását Sásd Város Önkormányzata vette át. Az óvodai és bölcsődei feladatellátás azonban továbbra is körzeti jelleggel történik, Palé település óvodai feladatait is ellátja az intézmény, az önkormányzatok között megkötött feladatátadási szerződés alapján. 2022 szeptemberében a bölcsőde új épületbe költözött, a modern, minden igény kielégítő épületben az eddig egy csoport helyett 2 csoportban, összesen 28 férőhellyel fogadja a gyermekeket.

f) gyermekvédelem;

Palében jellemzően a vizsgált időszakban egyáltalán nem került sor veszélyeztetett kiskorú ügyében védelembe vételi eljárásra.

A településen a gyámhatósági feladatokat a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Hegyháti Járási Hivatala látja el, Sásd székhellyel.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaoththon, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaoththon, illetve a családok átmeneti otthona (CSÁO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen a Faluházban működő közösségi színtér és a mozgókönyvtári szolgáltató hely napi nyitva tartással, kulturális, szabadidős programokkal, teleház szolgáltatással várja a gyermekeket.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Önkormányzatunk a kezdetek óta részt vesz a nyári gyermekétkeztetés programokban, amikor az ehhez biztosított állami támogatás feltételrendszere lehetővé tette, saját erő nélkül, a legrászorultabb gyermekek számára a nyári szünidőben is biztosította a napi legalább egy ingyenes meleg ételhez való hozzáfutást.

2016-tól épült ki a szünidei gyermekétkeztetés jogszabályi alapokon nyugvó új rendszere. 2016. január 1-jétől a nyári gyermekétkeztetés pályázati rendszerét felváltotta a kötelező önkormányzati feladatként megszervezett, az ágazati jogszabályban foglaltak szerint

működtetett szünidei gyermekétkeztetés. Eszerint a hátrányos helyzetű, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermeknek a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt,

b) az a) pont alá nem tartozó, de 18 év alattiak számára minden munkanapon

a tavaszi, őszi és téli a szünetben, továbbá a nyári szünet alatt legalább 43 munkanapon szülői igénylés esetén biztosítani kell a napi meleg étellel (ebéddel) való ellátást, térítés nélkül.

Eddigi tapasztalataink szerint ezt az ellátást igényelték is a szülők, valamennyi gyermek a 2016-2018. nyári szünetben, illetve a tanévközi szünetekben a falugondnoki szolgálat által a sásdi napközi konyháról leszállított ebédet ehette. A hátrányos helyzetű megállapítással rendelkező gyermekek létszámának csökkenése, majd megszűnése óta nincs igény a szolgáltatásra.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat, illetőleg a közösségi programokat szervező közösségi szintér programjai az eltérő családi háttérrel rendelkező gyermekek számára egyaránt elérhető, a programok szervezése során ügyelünk a gyermekek közötti kapcsolatok kiépítésére, a közösségépítésre.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk a gyermekeket érintő egészségügyi, szociális, oktatási stb. ellátások területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat a gyermeknevelés terheinek csökkentése érdekében szülési (gyermek születésekor 30 ezer forint támogatás jár), beiskolázási (évente 15-20 ezer forint támogatás) települési támogatás és Bursa ösztöndíj (havonta 25 ezer forint) folyósításával segíti a gyermekes szülőket.

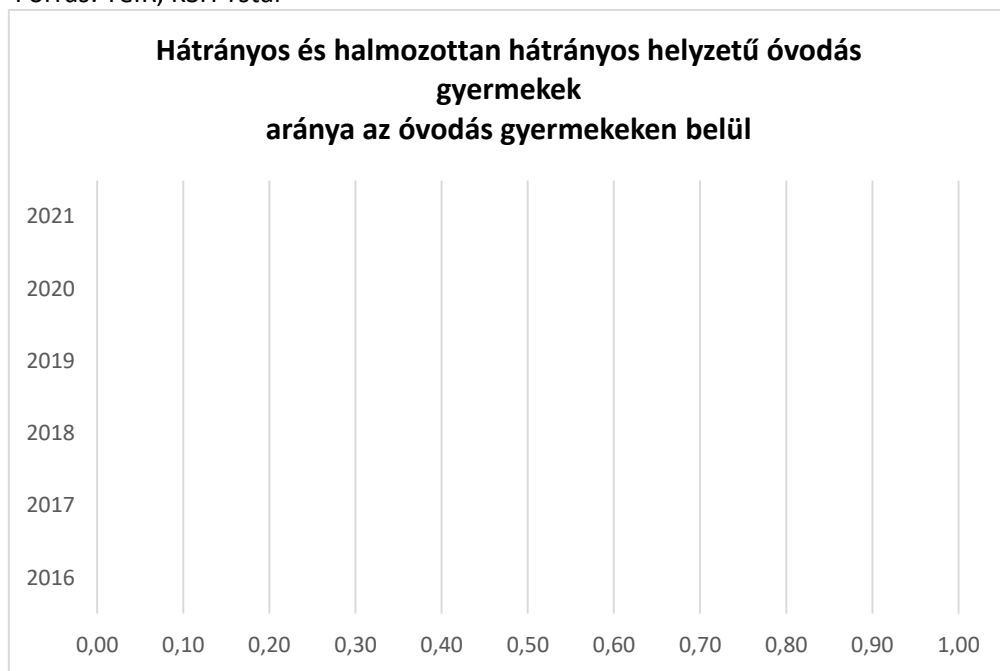
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Általános iskolai ellátást az óvodához hasonlóan Sásdon tudnak igénybe venni legközelebb a paléiak. Az 1990-es állami vagyon átadásakor az óvodához hasonlóan a sásdi iskolai ingatlanok is 7 település közös tulajdonába kerültek.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

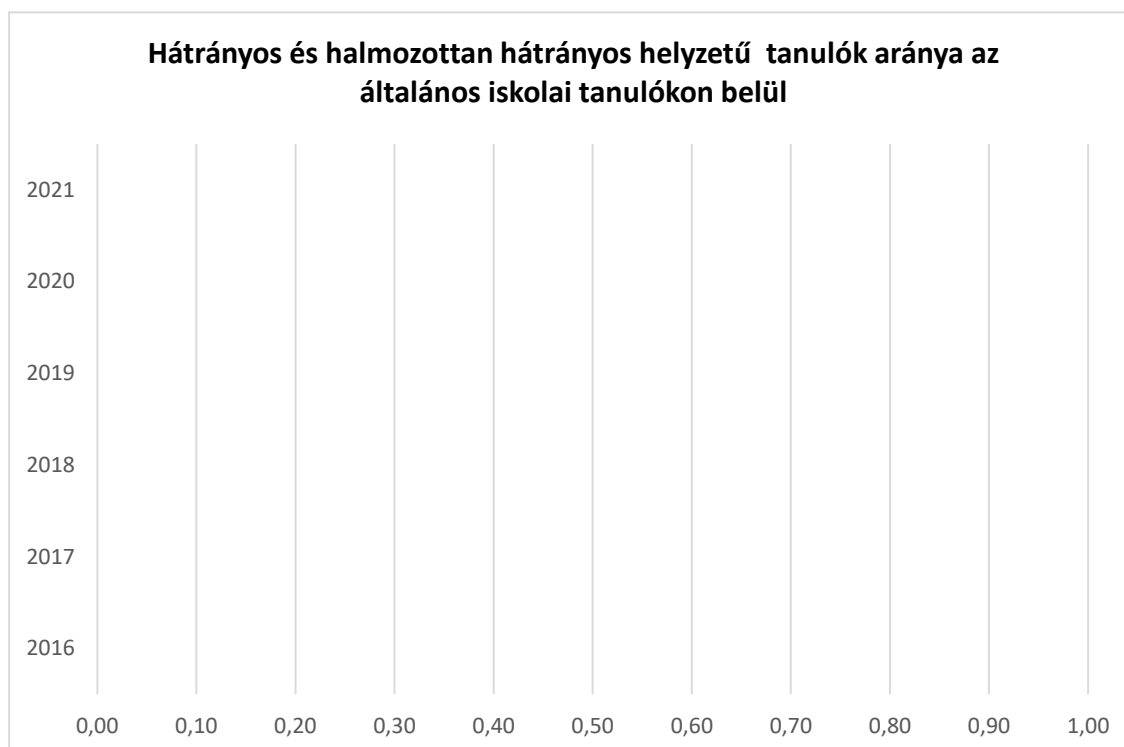
Néhány éves közös működtetést követően e 7 önkormányzat önálló jogi személyiségű intézményfenntartó társulást hozott létre Települések Oktatási Társulása néven. 2009-ben az akkor 11 tagú fenntartói társulás az óvodát, az általános iskolát, a zeneiskolát, továbbá a szintén községi művelődési központ és könyvtárat egy költségvetési szervbe összevonva többcélú közoktatási intézményt hozott létre Sásdi Általános Művelődési Központ (továbbiakban: ÁMK) néven.

Az ÁMK általános iskolai intézményegysége látta el a sásdi kistérség pedagógiai szakszolgálati (gyógytestnevelés és logopédia) feladatait is. 2013. január 1-jétől az általános iskolai és zeneiskolai feladatok ellátása az állami köznevelési rendszerben történik.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A sásdi általános iskola felvételi körzetébe tartozik Palé település.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	7	0
2017	0	1
2018	3	0
2019	1	0
2020	2	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

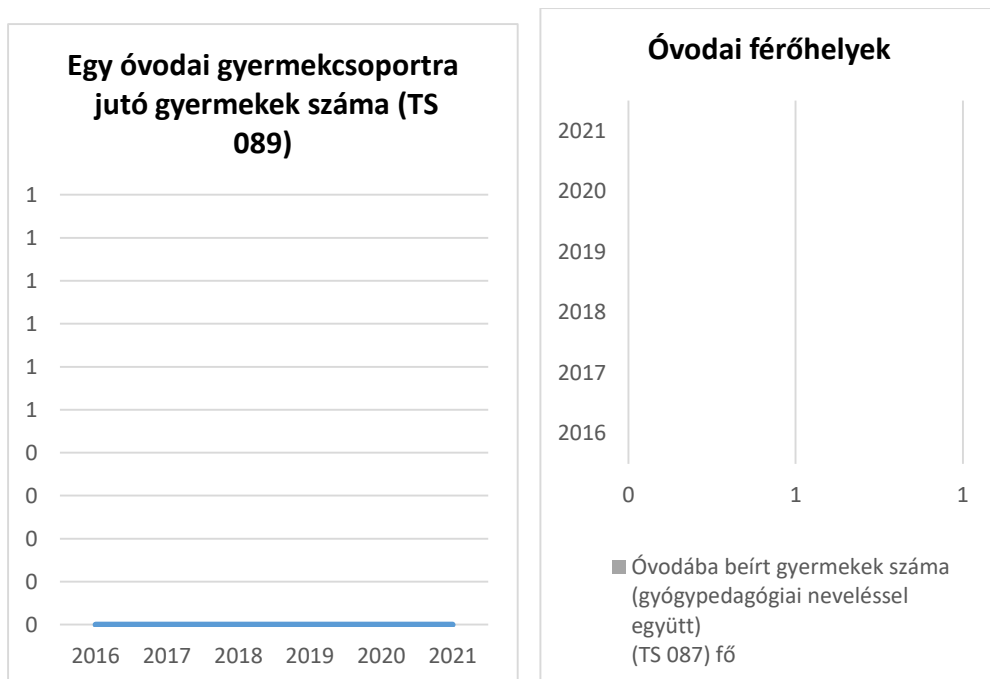
A gyermekek az általános iskolába a menetrend szerinti autóbuszjáratokkal jutnak el. A szakkörök, hétvégi iskolai programok és a nagyobb városokban található fejlesztő foglalkozások elérése csak a falugondnoki szolgálat útján lehetséges.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoporthoz tartozók száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	5	0	0	0	0	0	0	0
2017	4	0	0	0	0	0	0	0
2018	5	0	0	0	0	0	0	0
2019	6	0	0	0	0	0	0	0
2020	7	0	0	0	0	0	0	0
2021	6	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön általános iskola nem működik, a gyermekek a Sásdi Általános Iskolába járnak. Sásdon az iskola mellett a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Sásdi Tagintézménye gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, nevelési

tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, óvoda- és iskolapszichológiai ellátás, szakértői bizottsági tevékenység, valamint kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása tevékenységet is ellát.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Nincs tudomásunk a gyermekeket érintő oktatási területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

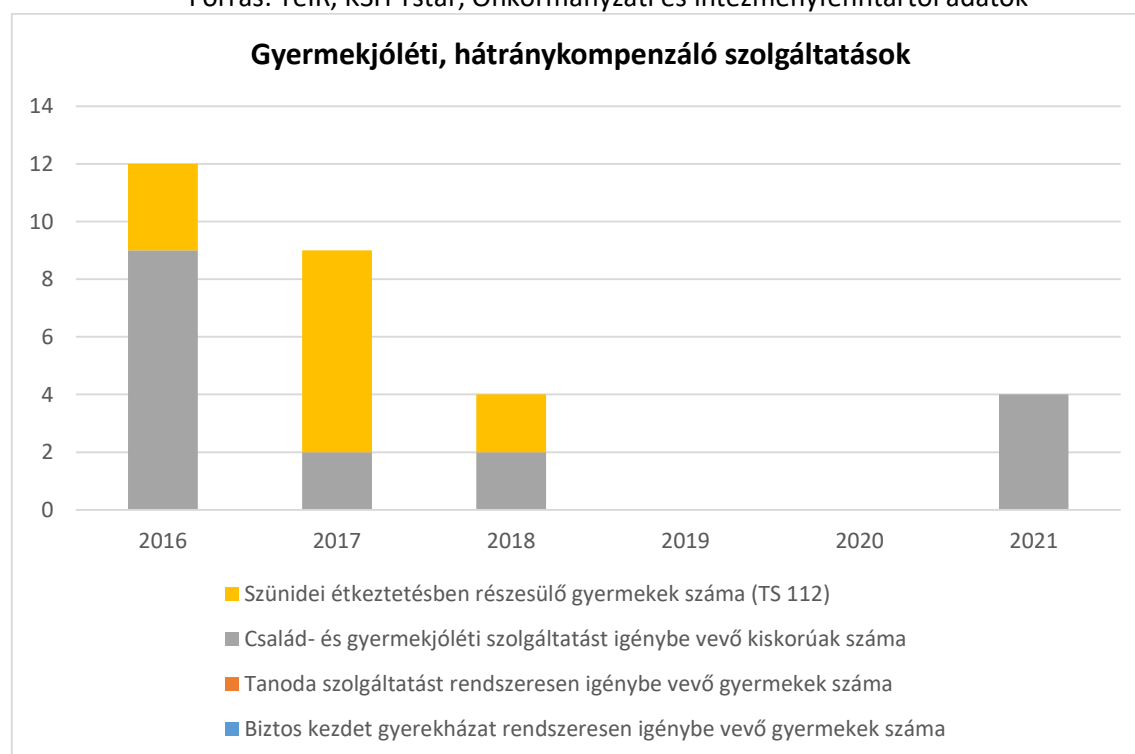
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Településünkön általános iskola nem működik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Tábla:

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	9	3
2017	0	0	2	7
2018	0	0	2	2
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az önkormányzat a gyermekek taníttatása terheinek csökkentése érdekében évente 15-20 ezer forint beiskolázási települési támogatást, szülési támogatást (30 ezer forint) és Bursa ösztöndíjat biztosít a gyermekes szülőknek és a továbbtanuló fiataloknak.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
korai gyerekvállalás, az elmúlt 5 évben 3 kiskorú leányanya abbahagyta a tanulmányait (korai iskolaelhagyás), a családban sem találják a helyüket	Leányanyák képzési támogatása, a tanulás presztízisének helyreállítása
az ingerszegény családi környezet veszélyezteti a gyermekek egészséges fejlődését	Élménydús, változatos gyerekprogramok a szabadidő hasznos eltöltése érdekében, pótolni az egészséges családi környezetet a gyerekek testi és szellemi fejlődése érdekében
iskola/óvoda és szülői ház közötti kapcsolattartás nehézségei	Az intézmény és a szülői ház közötti kapcsolat javítása a sikeres és eredményes iskoláztatás érdekében

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségesebb formája, ám csak egy azok közül. A nők alacsony részvétele a politikai életben, a munkahelyi "üvegplafon", amely egy bizonyos ponton túl nem engedi a női alkalmazottak előléptetését, a nők férfiakhoz viszonyított alacsonyabb bérezése, néhány más kiemelkedő példája a nők tágabb társadalomban megélt hátrányos megkülönböztetésének.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Nehéz a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény XV. cikk (3) bek., a Munka Törvénykönyve 12. §), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

Magyarország biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére tettünk ígéretet, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

Az önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik a gender szempontok és problémák tekintetében.

A nemek szerinti összetétel az országos mutatóktól eltérően alakul, általában a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. Ezzel szemben a településen mind a gyermekek esetében jelentős férfitöbbség jelentkezik, amely az aktív középkorostállyal már kiegyenlítődik, míg az idősebb korostállyal megfordul az arány, itt a nők létszáma nagyobb.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

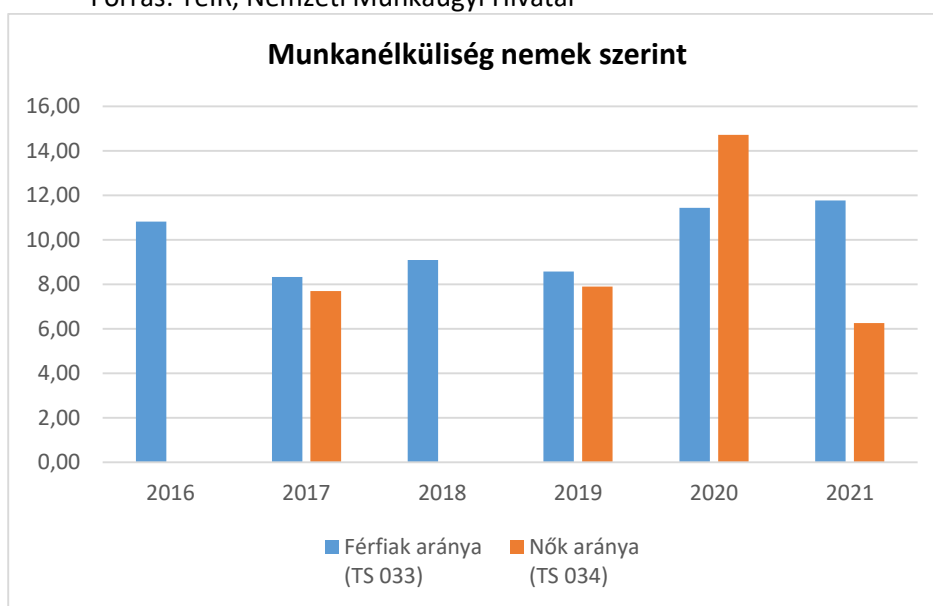
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, olykor a toborzásnál, az előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben.

A nemekhez kötődő sztereotípiák, miszerint a nőket tulajdonságaik és motivációik elsődlegesen az otthoni feladatok ellátására predesztinálják, míg a férfiak rendeltetése és célja a családról való anyagi gondoskodás, leginkább a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, képességeiknek megfelelő munkahelyi érvényesülését korlátozzák.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	10,81	0	5,41%
2017	8,33	7,69	8,01%
2018	9,09	0	4,55%
2019	8,57	7,89	8,23%
2020	11,43	14,71	13,07%
2021	11,76	6,25	9,01%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

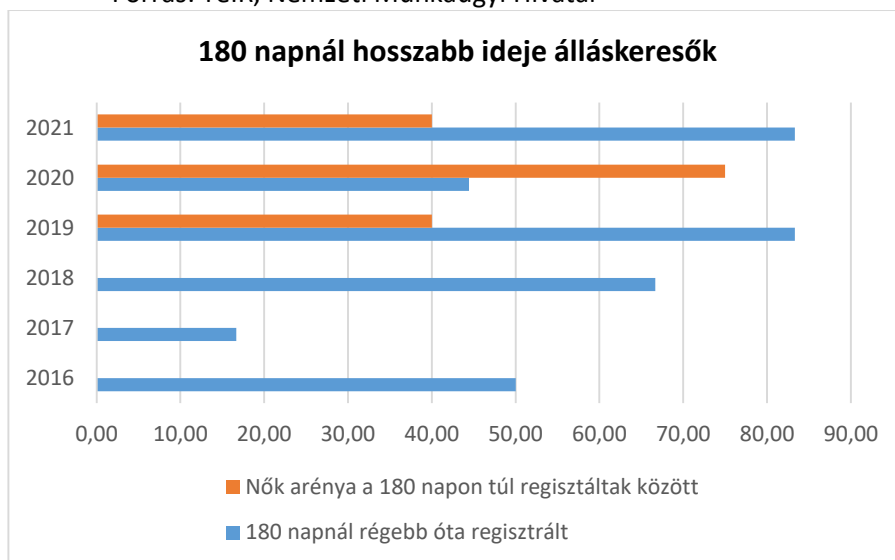

A sztereotípiák többségében a nőkre vonatkoznak, és úgy családi állapotuk (kisgyerekes, gyermektelen, egyedülálló, családostól, gyermeket egyedül nevelő) mind státuszuk (női vezető) alapján megfogalmazódnak, és rendszerint a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik. A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, ezért az otthoni helytállást jobban lehetővé tévő szakmát, munkahelyet és munkaidő-beosztást választanak, alacsonyabb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, visszafogják karrier-elképzeléseiket.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem gyűjtött adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	50	0
2017	16,67	0
2018	66,67	0
2019	83,33	40
2020	44,44	75
2021	83,33	40

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. Az egyenlő bánásmód érvényesülését saját példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata is magasabb.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

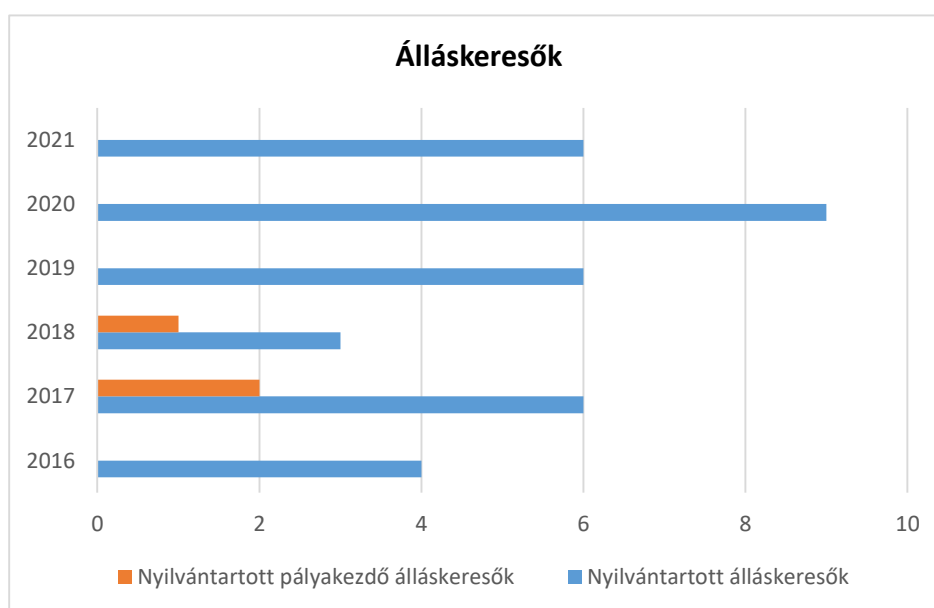
- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyák a munkából való kiesés miatt.

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyermekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	4	0
2017	6	2
2018	3	1
2019	6	0
2020	9	0
2021	6	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mindezen általános nehézségek ellenére Paléban az utóbbi néhány évben nem jellemző a nők

munkanélkülisége, ez a probléma főként a férfiakat sújtja. Mind a regisztrált munkanélküliek, mind pedig a tartós munkanélküliek nagyobb része férfi.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvétele a közfoglalkoztatásban mindig is jelentős foglalkoztatáspolitikai eszköz volt. A családi, gyermekneveléssel kapcsolatos feladatok ellátása hagyományosan itt a leginkább összeegyeztethető a munkahelyi elvárásokkal, ezért szívesen választották ezt a foglalkoztatási formát a kisgyermekes, valamint a munkaerőpiacról kiszoruló, nyugdíj előtt álló nők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Általánosságban azt mondhatjuk, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket

tovább rontja, hogy gyakran vállalnak három vagy több gyermeket. Ezzel szemben Paléban a regisztrált munkanélküliek nagy részének van középfokú iskolai végzettsége, és elsöprő többségük férfi. A regisztrált munkanélküli nők alacsony létszámának oka lehet például a nők részére biztosított korábbi nyugdíjazás lehetősége, de az is, hogy a hagyományos családi szerepekből adódóan nemcsak a gyermekek, de az idős családtag ápolásának feladata inkább a nőkre hárul.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk a nőket érintően a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről, a munkáltatók az egyenlő bánásmód követelményét betartják.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	6	-
2017	0	6	-
2018	0	6	-
2019	0	3	-
2020	0	1	-
2021	0	3	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a gyermekek napközbeni ellátásának színvonala.

A gyermekek napközbeni ellátása a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését jelenti, amelyet arra az időre kell megszervezni, amíg a szülő munkavégzése, betegség vagy egyéb ok miatt nem tud gondoskodni gyermekéről. A napközbeni ellátás megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - bölcsődében, családi napköziben, házi

gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, valamint az óvodában és iskolai napköziben.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A GYES utáni visszatérést nehezíti a bölcsődei férőhelyek korlátozottsága, a vidéki munkavállalást az óvodai nyitva tartás korlátozottsága.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része településünkön is felderítetlen marad. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján derülhet erre fény, illetve ha már egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A nők elleni erőszak, brutalitás nyíltan és látens formában egyaránt jelen van, ugyanakkor a nőket érő erőszak, a családon belüli erőszak (CSBE) statisztikai nem kiugróak. A megtörtént esetek következetes kivizsgálása, a gyermekvédelmi, családsegítő szervezetek, szolgálatok azonnali intézkedése jelent előrelépést.

Paléban az elmúlt 3 évben hozzátartozók közötti erőszak, családvédelmi koordinációs eset nem fordult elő.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaothton, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő nők és családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaothton, illetve a családok átmeneti otthona (CSÁO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselő-testületünk 5 tagjából 4 nő, közülük került ki a település polgármestere és alpolgármestere. A falugondnok és a közművelődési munkatárs is nő.

A női lakosságra általában jellemzőbb, hogy a közösség érdekében végzett munkából kiveszik a részüket, jobban mozgósíthatóak önkéntes közösségsszervező munkára, mint a férfiak. Jól mutatja ezt a jelenséget, hogy a településen működő civil szervezet tagságának 70 %-a is nő.

A községben azonban a nők érdekvédelme nem tudatos, tervszerű módon történik, nem működik olyan szervezet sem, amely a női érdekvédelmet tűzte volna célul.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A kisgyermekes anyák életét igyekszik segíteni a védőnői szolgálat által patronált, civil kezdeményezésként Sásdon létrejött Baba-Mama Klub is, amely a hasonló élethelyzetben, azonos kihívásokkal rendelkező anyák önszerveződő csoportja.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségtelen életmód, táplálkozás, szénvedélybetegségek veszélyeztetik a nők aktivitását	Életmód-váltás: nyitottabbá tenni az érintetteket a változásokra, merjenek segítséget kérni, tudják megfogalmazni változtatási igényüket
a falu mintegy 10 %-a nem vesz részt közösségi rendezvényeken, nem lehet őket megszólítani	A családanyák megszólításával, általuk elérni, hogy a bezárkózó családok is nyissanak a közösség felé

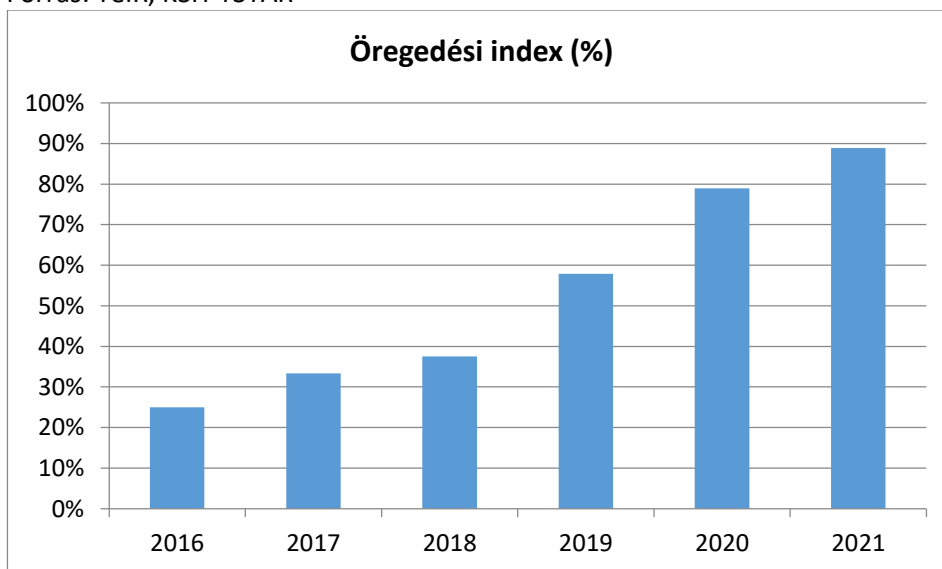
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	7	28	25,00%
2017	9	27	33,33%
2018	9	24	37,50%
2019	11	19	57,89%
2020	15	19	78,95%
2021	16	18	88,89%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az idősök életminőségének javítását célzó társadalmi programok a szociális segítség feladatai mellett újszerű kihívásokkal is szembe találják magukat. Demográfiai előrejelzések szerint valamennyi időskorú csoport aránya növekedni fog, de a legidősebbek, azon belül pedig a nők részaránya emelkedik legintenzívebben. A nemek aránya fokozatosan a nők felé tolódott el: 1980-ban ezer férfira 1064, 2001-ben 1102, 2005-ben 1107 nő jutott. Fontos körülmény, hogy a nők várható átlagos élettartama hosszabb, halandósága alacsonyabb, mint a férfiaké. Ennek következtében a 40 évesnél-idősebb korosztályokban nőtöbbség alakul ki, és a kor előre haladtával növekszik.

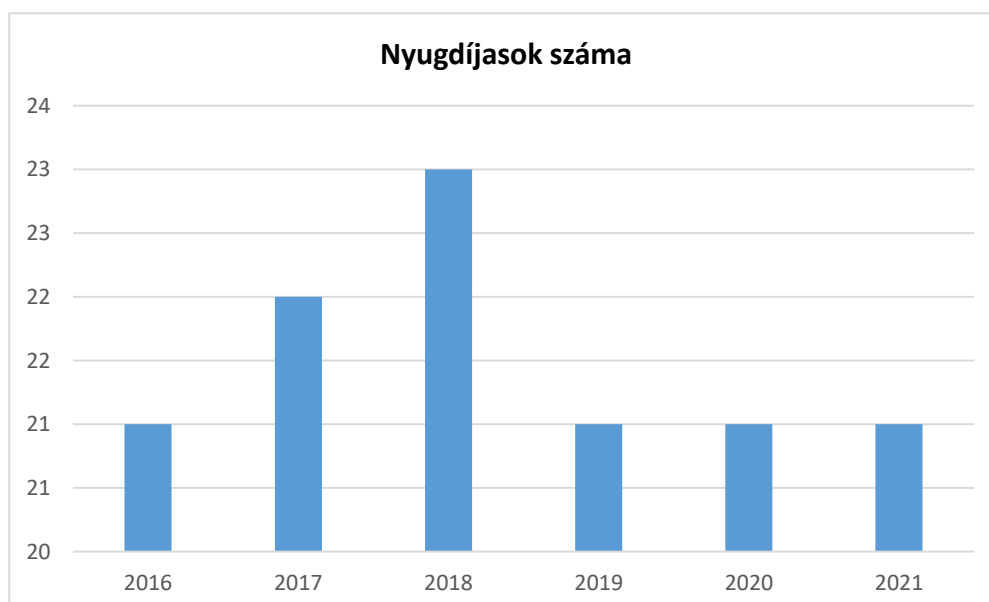
Az idős korban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	13	8	21
2017	13	9	22
2018	11	12	23
2019	10	11	21
2020	10	11	21
2021	10	11	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az országos trendtől eltérően községünkben nem jellemző a lakónépesség előregedése, bár ebbe az irányba tartó folyamatok indultak meg: nőtt az idősök száma és aránya a lakosságon belül. Jelenleg már az össznépesség 22 %-a, 23 fő tartozik a 60 évnél idősebb korosztályba.

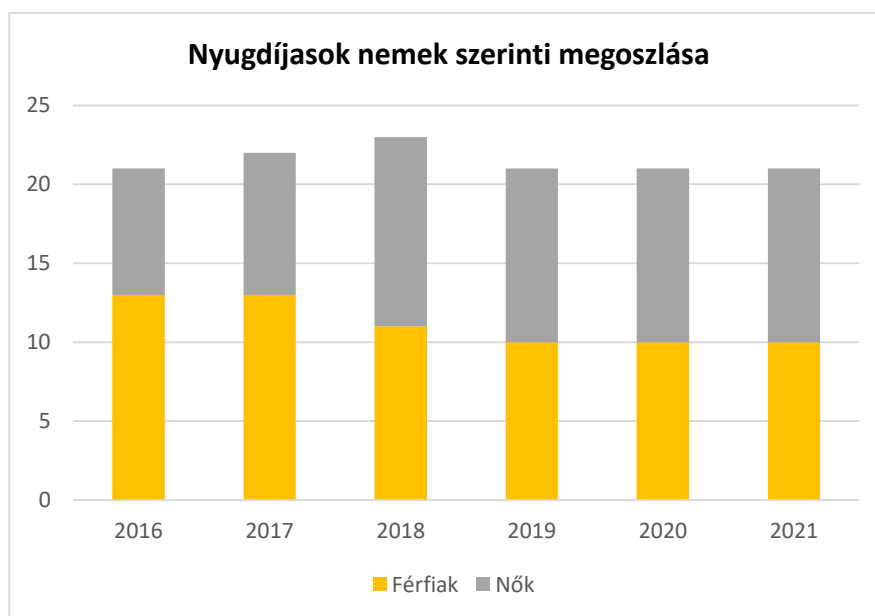
A mai egészségügyi, tudományos, technológiai lehetőségek már biztosítják az időskor jobb egészségben történő megélését. Az időskorúak aktívabban vállalnak részt a közéletben, hatékonyabban járulnak hozzá a saját közösségeik alakításához.

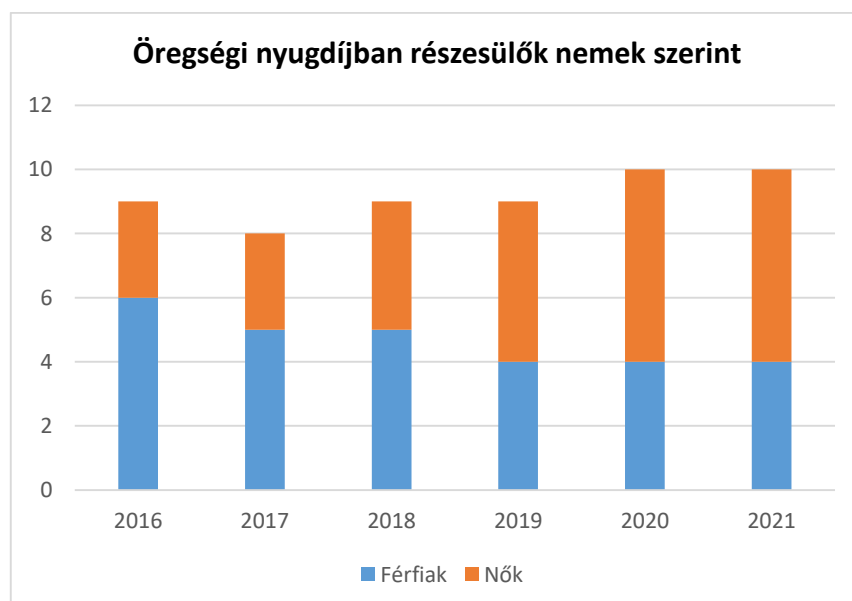
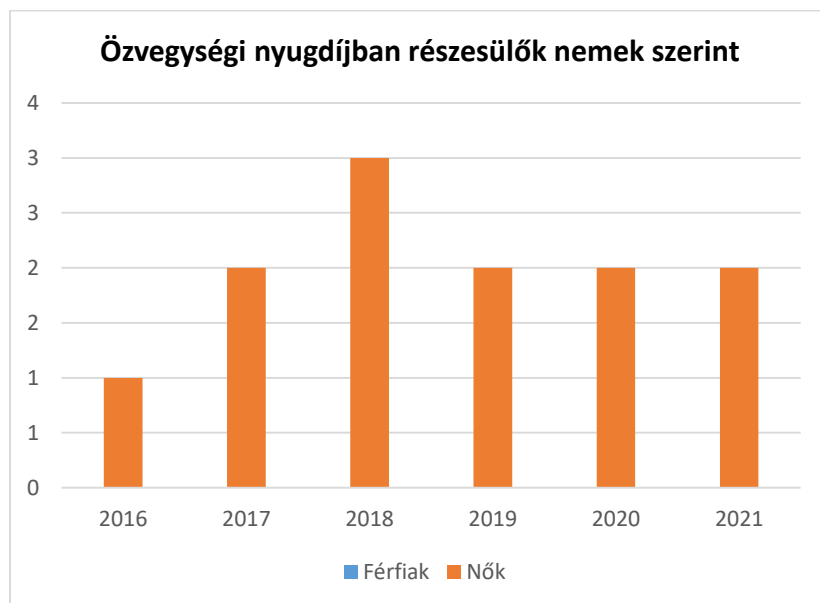
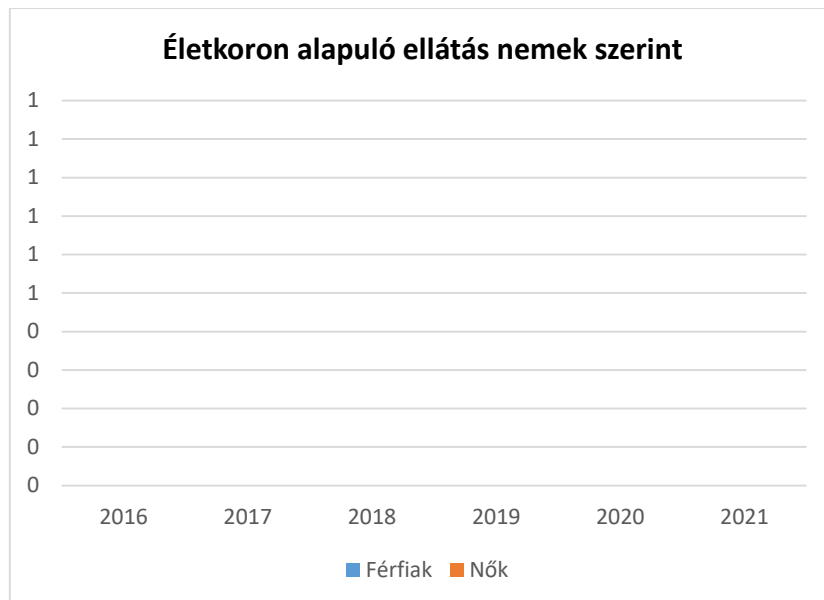
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	6	3	0	1	0
2017	0	0	5	3	0	2	0
2018	0	0	5	4	0	3	1
2019	0	0	4	5	0	2	1
2020	0	0	4	6	0	2	1
2021	0	0	4	6	0	2	0

Forrás: TelR, KSH
Tstar

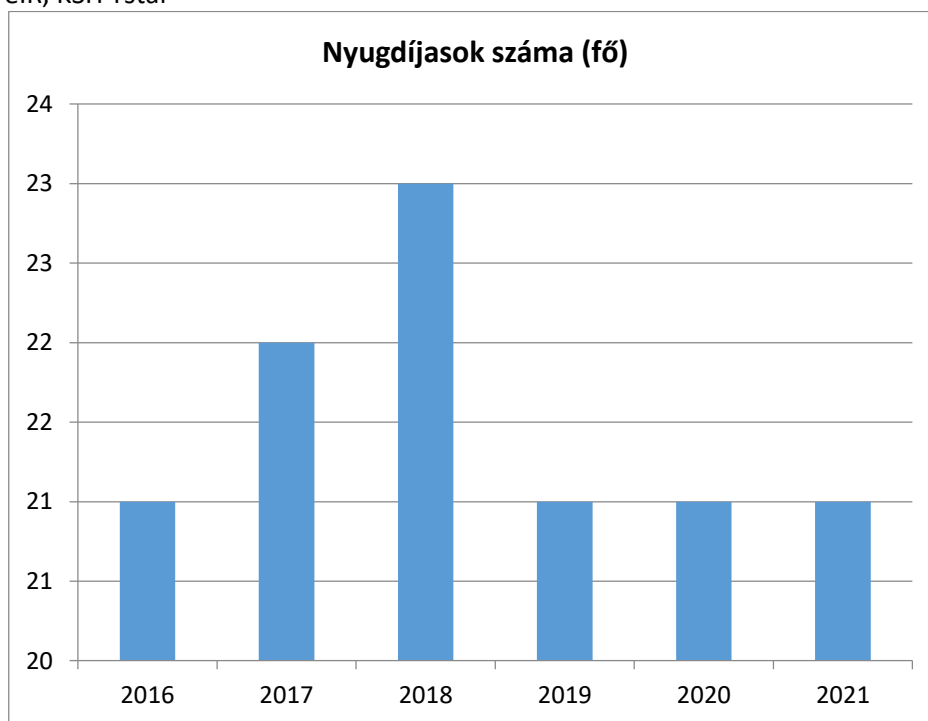

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	13	8	21
2017	13	9	22
2018	11	12	23
2019	10	11	21
2020	10	11	21
2021	10	11	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az öregedő népesség mellett az aktív korúak állásnélkülisége, az alacsony keresettel és nyugdíjjal rendelkezők arányának növekedése jellemző. Az időskorúak anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint Paléen 18 egyszemélyes háztartás volt. Ez nagyrészt az időskorúakat érinti, hiszen közülük élnek legtöbben egyszemélyes háztartásban, magányosan, akik nélkülözik a családi gondoskodást.

Jellemzően alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önálló képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorulnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság, elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	4	6	3	6	9	6
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	1	1	2	0
	%	0,00%	0,00%	33,33%	16,67%	22,22%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	0	0	0
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	0	0	0	2	2
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%	33,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	1	2	2
	%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	22,22%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon kevés van, kivéve ha speciális tudással rendelkeznek. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Jellemzően azonban ezek az esetek nem kapnak nagy visszhangot. A társadalmi megítélése azonban még gyakran az, hogy az idősödő ember igyekezzék minél előbb, a rá vonatkozó szabályok szerint az első alkalommal nyugdíjba, ne „vegye el” a lehetőséget, munkahelyet a fiatalok elől. Ezt a megközelítést sokszor maguk az érintettek is magukévá teszik, manapság a társadalmi igazságosság elvévé kezd válni – annak ellenére, hogy valójában nem szolgálja sem a nemzetgazdaság fejlődését, sem pedig az egyén számára az egészséges, aktív időskor megélését.

Nem rendelkezünk adatokkal az idősök foglalkoztatottsága, a még dolgozni akaró, illetve munkahellyel rendelkező nyugdíjasok pontos számáról. Azt azonban leszögezhetjük, hogy az aktív korú, de már nem fiatal, gyakran megfelelő képzettséggel sem rendelkező állástalanok munkába állási esélye a fiatalabbakhoz képest határozottan romlott, ezért ma már a munkanélküliek háromnegyede ebbe a korcsoportba tartozik.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Önkormányzatunk lehetőségei kötöttek az idősök foglalkoztatása terén, az önkormányzat nem jelentős foglalkoztató, a közfoglalkoztatáson felül két alkalmazottja a falugondnok és a közművelődési munkatárs. Ennek megfelelően nincs lehetőség idősök, nyugdíjasok önkormányzati foglalkoztatására.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs tudomásunk az időseket érintően a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről, a munkáltatók az egyenlő bánásmód követelményét betartják. Az idősebbek elhelyezkedési esélyeit főként a megfelelő, piacképes képzettség hiánya rontja.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A településen élők, de különösen a korukból, egészségi állapotukból adódóan többszörös hátrányban lévő idősök számára a helyben hiányzó közszolgáltatások elérhetőségét az önkormányzat 2020, a falugondnoki szolgálat bevezetése előtt nehezen tudta segíteni.

Minőségi változást hozott a 2020. júniustól működő falugondnoki szolgálat bevezetése. A szolgáltatások széles körével, főállású falugondnokkal és megfelelő gépjárművel tudja ellátni a szolgálat a jelentkező igényeket.

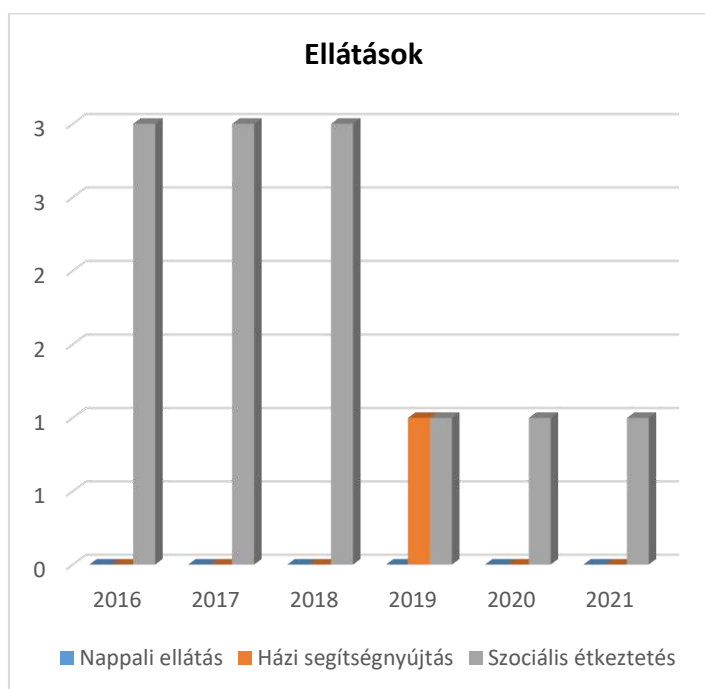
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A háziorvosi alapellátást Sásdon 3 körzetben, 3 háziorvosi szolgálatnál vehetik igénybe az idősök. A vállalkozó háziorvosok saját tulajdonú rendelőben fogadják a pácienseket, a rendelők akadálymentesítettek. A háziorvosi ellátás keretében történik az idősök vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotuk ellenőrzése, orvosi rehabilitációjuk, szükség esetén szakorvosi, vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalásuk. A szolgálatok a napi betegforgalom ellátása mellett jelentős szerepet vállalnak az idősök gondozásában, felvilágosításában. A leggyakoribb betegségek a magas vérnyomás, melyben a 65 évesnél idősebb korosztály közel fele szenved, a szívizombetegségek, mely a népesség negyedét érinti

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	7	0	0	3
2017	9	0	0	3
2018	9	0	0	3
2019	11	0	1	1
2020	15	0	0	1
2021	16	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A sásdi háziiorvosi szolgálatokhoz és a gyógyszerértárba való eljutást a falugondnoki szolgálat heti két napon szervezett céljával segíti.

A szakrendelések dombóvári elérhetősége időskorban korlátozott, nehézséget jelent, melyet az önkormányzat a falugondnoki szolgálat keretében általában kéthetente szervezett szakrendelés járattal segít.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások célja, hogy az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújtson a saját otthonukban az önálló életvitelük fenntartásában azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában egyedül nem képesek boldogulni. Az idős emberek koruk és a gyakran ezzel együtt járó egészségromlás miatt kiemelt célcsoportja a helyi alapellátásnak.

Községünkben jelenleg az időskorúak részére az alábbi kötelezően nyújtandó szociális szolgáltatások segítik az idős emberek megszokott környezetükben való önellátását.

- Falugondnoki szolgálat,
- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Családsegítés,
- Nappali ellátás,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- Támogató szolgálat.

Helyben működik az önkormányzati fenntartású falugondnoki szolgálat, Sásdon vehető igénybe a város által fenntartott családsegítés és az étkeztetés, valamint a társulási intézmény által nyújtott házi segítségnyújtás és nappali ellátás. A községben civil fenntartó által nyújtott támogató szolgálat és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás érhető még el. A csak Sásdon igényelhető (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat), valamint a csak Sásdon igénybe vehető (nappali ellátás) szolgáltatásokhoz való hozzájutásban a falugondnok nyújt segítséget az idős emberek számára.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Önkormányzatunk a faluház épületében közösségi színteret működtet, valamint a Csorba Győző Könyvtárral együttműködve, a Sásdi ÁMK könyvtára szakmai segítségét is igénybe véve mozgókönyvtári szolgáltató helyet tart fenn, e szolgáltatások naponta elérhetők bárki számára, térítésmentes könyvtári, információs és kulturális rendezvények szervezésével közművelődési szolgáltatásokat nyújtanak. A közművelődési munkatárs heti 12 órás nyitva tartással várja a szolgáltatások iránt érdeklődőket.

c) idősök informatikai jártassága;

Településünk idősei körében nem készült felmérés, így teljes körű adatokkal nem rendelkezünk az idősök informatikai jártasságáról.

Országos statisztikák szerint az 50-69 éves korosztály nagy lemaradásban van az internet használat terén, ezeknek a hátrányoknak a leküzdése, az egyénben ösztönösen működő gátlások lerombolása, és a megfogalmazódó igények kielégítése érdekében országosan olyan kezdeményezés, képzés indult útjára, amelynek célja a szenior korosztály számítástechnikai oktatása.

A mozgókönyvtári szolgáltató hely szolgáltatásai között megtalálható az internet elérés, amely lehetőséget nyújt a korosztálytól független, széleskörű információk megismeréséhez és kicseréléséhez. Az itt dolgozó könyvtáros információs-technikai segítséget nyújt az érdeklődőknek.

d) a generációk közötti programok.

A közösségi színtér és a mozgókönyvtári szolgáltató hely által szervezett közművelődési és közösségi programokon nagy hangsúlyt kap a generációk együttműködése, különösen a gyermeknapi és az idősök napi rendezvényen van ennek különös jelentősége.

Az önkormányzat a nemzedékek közötti szolidaritás, az elfogadás, tolerancia fejlesztését azzal is segíti, hogy a település kulturális rendezvényein különböző korosztályok az aktív szereplők, illetve a fellépők. Ezek a rendezvények egyúttal ismerkedési, kapcsolatépítési lehetőséget is biztosítanak a más-más korosztályhoz tartozók számára.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A rendszeresen szervezett közművelődési, közösségi programokra a település minden lakója hivatalos, meghívásra kerül, a részvétel minden esetben ingyenes.

Az önkormányzat gondoskodik a kötelező közsolgáltatási feladatok megszervezéséről, a humán szolgáltatások, az egészségügyi, szociális és gyermekjóléti alapellátások, a községüzemeltetési feladatok ellátásáról. E kötelezettségeinek részben közvetlenül, mint intézményalapító és fenntartó, részben közvetett módon, ellátási szerződés útján tesz eleget.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
bezártság, az idők korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodásának veszélye	Elérni, hogy az idők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település életében
korral (is) együtt járó rossz egészségi állapot	Vegyenek részt az idők is az egészséges életmód, mint egészségi állapotuk fenntartásában, javításában elsőrendű szempont megismerésében
az idők egy része alacsony jövedelemből tartja fenn magát	Szociális védőháló az időknek: a minimális életfeltételek biztosítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő személyek számára vonatkozóan helyi adat nem áll rendelkezésre. A 2001. évi népszámláláskor Magyarországon 577 ezer fő volt a fogyatékkal élők száma, ez a népesség 5,7%-át tette ki. Az adatfelvétel - a KSH szerint is - alulbecsüli a fogyatékos népesség adatait, így a létszám 600 ezer főre becsülhető.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előre haladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8 %, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva. A fogyatékossgat leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8 %). A fogyatékos személyek 17 %-a szenved születése óta fogyatékossgban.

A 2001. évi népszámlálás kategóriái szerint megállapítható, hogy a fogyatékos személyek közül legnagyobb arányt a testi fogyatékosok és a mozgássérültek képviselik együttesen (43,6%), míg az értelmi fogyatékosok aránya megközelítőleg 10 %, a vakok és gyengén látók aránya 14,4 %. Az egyéb fogyatékossgban szenvedők aránya 21,6 %. Hallás-, beszédzavar fogyatékossgban kb. 10%-uk szenved.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	6	4	10
2017	7	4	11
2018	5	5	10
2019	5	4	9
2020	5	3	8
2021	5	3	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 13,2%-a valamilyen speciális általános iskolában végezte tanulmányait. Az általános iskolánál magasabb fokú végzettséggel legnagyobb számban a mozgássérültek rendelkeznek, kisebb arányban a vakok és a hallássérültek, az értelmi fogyatékos tanulók pedig ebből szinte teljesen kirekesztődnek. A fogyatékos személyek iskolai végzettsége összességében alacsonyabb, mint a népesség egészéé.

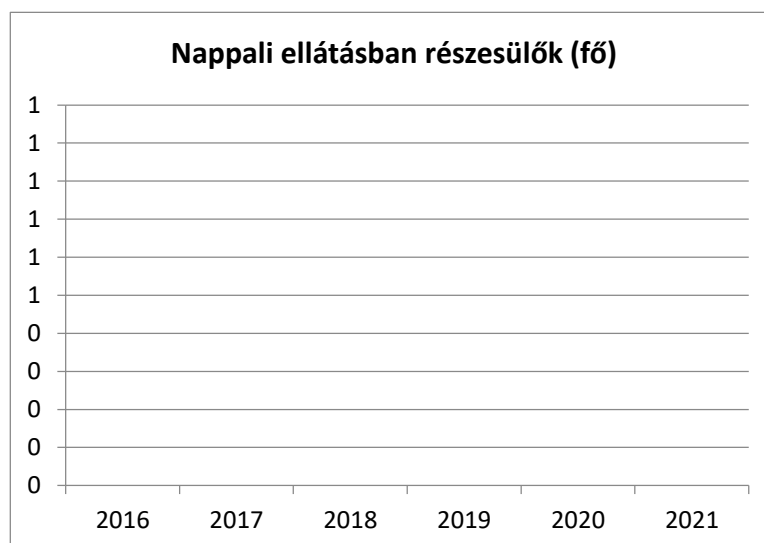
A népszámlálás adatai szerint a fogyatékos személyek 32%-a nem fejezte be az általános iskolát, s befejezett alapfokú iskolázottsággal csak 39%-uk rendelkezett. Ez a nem fogyatékos személyek iskolai végzettségének arányától messze elmarad. Szakképesítéssel, illetve érettségivel 25%-uk rendelkezik, míg egyetemi, főiskolai végzettsége a fogyatékos személyek 5%-ának van.

Paléban a fogyatékossggal élők számára a célcsoport részére juttatott szociális ellátások számából következtethetünk.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Ft. 57/B §.)

A fogyatékos személyek esetében gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben.

A 2001. évi népszámlálás szerint a fogyatékos személyek foglalkoztatási mutatója 9%-os volt az 1990. évi 16,6%-hoz képest. Ezzel párhuzamosan a munkanélküli fogyatékos személyek 0,7 %-os aránya 2%-ra emelkedett. Ez azzal magyarázható, hogy az érintettek inaktív keresővé (57,5%-ról 76,7%-ra) váltak.

A fogyatékossgal élő emberek még a kevés számú akkreditált foglalkoztatónál sem tudnak elhelyezkedni, a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésük szinte lehetetlen. Ráadásul a fogyatékossgal élő foglalkoztatottak egy része:

- nem rendelkezik képesítéssel, szaktudással,
- mentális és fizikai képessége alacsonyabb szintű,
- munkateljesítménye jelentősen elmarad a kívánt normáktól.

A célcsoport foglalkoztathatósági dimenziói:

- nem jelennek meg a helyi munkaügyi kirendeltségeken, ahol az átképzéseket biztosítanák számukra,
- nem jutnak el a segítő szolgáltatások igénybevételéhez (pl. életvezetés, rehabilitációs tanácsadás stb.),
- többségük immobil, azaz fizikálisan is nehezen mozdul el lakóhelyéről.

Fogyatékossgal élők foglalkoztatásának intézményi formája a szociális foglalkoztatás. Környékünkön szociális foglalkoztató nincs. E célcsoport közfoglalkoztatásba való bevonása sem jellemző, valószínűleg korukból adódóan nem aktív korúak a paléi fogyatékkal élők.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékossgal élők foglalkoztatását a többi munkavállalóhoz hasonlóan településünkön az állami foglalkoztatási szolgálat, a Komlón található Munkaügyi Központ segíti.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy éri-e és milyen mértékben hátrányos megkülönböztetés a településünkön lakó fogyatékkal élőket a foglalkoztatás terén. Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékosság jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába. A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni foglalkoztatási kilátásaik is csökkennek.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A saját lakókörnyezetében élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad segítséget, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A szolgáltatásban 2018-ban 39 fő, ebből 9 fő sásdi lakos ellátott vett részt.

Az 1/2000 (I.7.) SZCSM rendelet 39/B. §. által meghatározott feladatokat látja el:

- a) gondozás,
- b) készségfejlesztés,
- c) tanácsadás,
- d) szállítás,
- e) felügyelet,
- f) gyógypedagógiai segítségnyújtás,
- g) háztartási segítségnyújtás és
- h) esetkezelés

A Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft, mint a Hegyháti Szociális Alapellátási Központ szociális szolgáltató fenntartója a volt sásdi kistérség 27 településén lát el feladatokat, amelyek:

- Gondozás: Általános életviteli segítségnyújtás: gyalogos kísérés, lakáson belüli személyi segítség, ügyintézési segítség, közszolgáltatáshoz való hozzáférés segítése, lakásfenntartással kapcsolatos segítségnyújtás, gondozottal közös bevásárlás.

- Speciális szállítás személyi segítségnyújtással: rámpával, kerekesszékekben történő szállítás, kísérő személyi segítséget biztosító személyzettel.

Nem kizárólag fogyatékkal élők számára létrehozott, de más célcsoportok mellett számukra is elérhető szolgáltatási formák: falugondoki szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, többféle támogatás vehető igénybe.

- Magasabb összegű családi pótlék a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, illetőleg a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére
- Fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől független anyagi segítség a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék a 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett 18 éven felüliek ellátása
- A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott
- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig, (az egyéni gyógyszerkeret legfeljebb 12.000,- Ft, az éves eseti keret 6.000,- Ft)
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.
- A súlyos mozgáskorlátozott személyeket közlekedési kedvezmények, gépkocsi szerzési és gépkocsi átalakítási támogatás illeti meg, mely felhasználható személygépkocsi vásárlásához, segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék vásárlásához. További közlekedési kedvezmény a parkolási igazolvány.
- Személyi jövedelemadó kedvezményre jogosult a súlyosan fogyatékos személy.
- Gépjárműadó mentességre jogosult a súlyos mozgáskorlátozott személy (a súlyos mozgáskorlátozott kiskorút vagy cselekvőképeséget korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig.
- Helyi és helyközi utazási jegy- és bérlet kedvezmények (vasúti személyszállítás, helyközi autóbusz közlekedés, helyi közúti közlekedés)
- A fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár. Mértéke a menetrend szerinti közforgalmú közlekedési eszközök menetjegy ára.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az

információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor. A fizikai akadálymentesítés mellett szükség van a kommunikációs akadálymentesítésre is, hogy látványosan csökkenjen a társadalom közönye, idegenkedése a fogyatékossgal élőkkel szemben.

Amíg a kommunikációs, komplex akadálymentesítés nem történik meg, a fogyatékossgal élők hozzáférése a közszolgáltatásokhoz, információkhoz, kulturális és sportprogramokhoz korlátozott, nehézkes. Ennek leküzdéséhez olyan komplex tervezés és szemlélet szükséges, amellyel már kiinduláskor figyelembe veszik a fogyatékosok igényeit (pl. épületek, járdák, parkok, beszerzett járművek esetében).

Közlekedési nehézségek miatt az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe, az ide történő eljutásuk (eljuttatásuk) a falugondnoki szolgálat feladata. Fogyatékkal élő gyerekek és fiatalok eljutása az iskolába, középiskolába is problémás. A nehézségek leküzdéséhez a falugondnoki és a támogató szolgálatot kell megerősíteni, annak hatékonyságát kell javítani. Az önkormányzat pedig ehhez csak részben rendelkezik közvetlen eszközökkel, lévén a támogató szolgálatot civil szolgáltató biztosítja.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek akadálymentesítése jól halad településünkön.

A faluház épülete nyújtja a helyben elérhető közszolgáltatások zömét:

- Az egészségügyi ellátásban a helyszíni háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelés itt történik,
- Itt tart félfogadást a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat,
- Itt működik a könyvtári szolgáltató hely,
- A kulturális rendezvények jó része is itt érhető el,
- Ez a helyi közigazgatás székhelye: képviselő-testületi ülések, közmeghallgatás, hivatali helyszíni ügyfélfogadás itt történik.

Az önkormányzat épülete, a Faluház több funkciós helyiségei fizikai akadálymentesítése, utolsóként 2020-ban a mozgáskorlátozott mosdó kialakítása is megvalósult. A teljes körű infokommunikációs akadálymentesítésről azonban még nem beszélhetünk.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen helyben a fő szolgáltatóhely a faluház épülete, ahol a közösségi szolgáltatások zömét elérik a lakosok. Az épület teljes fizikai akadálymentesítése a vizesblokk felújításával, akadálymentes mosdó kialakításával újabb szintre ért.

A település lakossága számára a helyben el nem érhető közszolgáltatásokat Sásdon, kivétel nélkül akadálymentes épületekben lehet igénybe venni.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen nincs számottevő munkahely, így ezek akadálymentesítettsége sem releváns.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhatalmatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A faluház közúton jól megközelíthető, közelében a parkolás is biztosított, bár kijelölt parkolóhelyek létesítésére nem került sor.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön az alacsony lélekszám miatt nem áll rendelkezésre kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára helyi szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Településünkön az alacsony lélekszám miatt nem működnek kifejezetten csak a fogyatékossgal élőknek nyújtott juttatások, szolgáltatások. A falugondnoki szolgálat azonban a mozgásukban korlátozottak, akár kerekesszékesek számára is képes szállítás szolgáltatásokat biztosítani, valamint minden más szociális juttatás megítélése, illetve a szolgáltatás nyújtása során tekintettel vagyunk a fogyatékossgal élők sajátos élethelyzetére.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Településünk alacsony lélekszámából adódóan nem kifejezetten a fogyatékossgal élők számára, hanem a célcsoport nagyobb részét kitevő idősek számára az említett szociális (falugondnoki szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat) szolgáltatásokat nyújtjuk, továbbá a település minden lakójával együtt bevonjuk a helyben elérhető közművelődési, kulturális, közösségi programokba.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kistelepülésünkön helyben nem elérhető közszolgáltatások (egészségügyi, köznevelési, szociális stb.) és szolgáltatások elérése Sásdon vagy a környező nagyobb városokban a közösségi közlekedés behatároltsága miatt a fogyatékossgal élők számára a legnehezebb. Az ő

lehetőségeiket bővíti leginkább a falugondnoki szolgálat szállítási szolgáltatása, mellyel lehetővé teszik a csak utazással elérhető szolgáltatások igénybe vételét. A falugondnoki szolgálat szállító szolgáltatásai a következő rendszeres szolgáltatásokat foglalják magukban:

- a) szociális étkeztetés ebédszállítás naponta ,
- b) nappali ellátásban részesülők szállítása, igény szerint,
- c) háziorvoshoz szállítás, gyógyszerkiváltás, hetente két alkalommal,
- d) szakrendelésre szállítás, igény szerint, általában kéthetente,
- e) gyermekek szállítása, eseti jelleggel, intézményi rendezvényekhez kapcsolódóan, általában havonta,
- f) bevásárlás, heti 3 alkalommal, havonta nagybevásárlás,
- g) munkanélküli ügyintézésre szállítás, igény szerinti rendszerességgel,
- h) tömegközlekedéshez való csatlakozás biztosítása, igény szerint, akár naponta,
- i) rendezvényre szállítás, igény szerint, várhatóan havonta.

Ezen felül egyedi igény szerinti, felmerülő szükségletnek megfelelő szállítás is kérhető.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
bezártság, a fogyatékkal élők még fizikai akadálymentesség esetén sem jönnek közösségbe	Elérni, hogy a fogyatékkal élők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település életében
a fogyatékkal élők számára az egészségügyi ellátás, egyéb szolgáltatás igénybe vétele nehézkes, családtagokra vannak utalva pl. egy gyógyszerkiváltásban, de ugyanez a probléma megjelenik az idősek esetében is	Falugondnoki szolgálat: a közszolgáltatásokhoz jutás segítése
az alacsony jövedelem, korlátozott információszerezés miatt fokozottan fenyegeti a fogyatékkal élőket a rossz, egészségtelen életmód	Vegyenek részt a fogyatékkal élők is az egészséges életmód, mint egészségi állapotuk fenntartásában, javításában elsőrendű szempont megismerésében, legyenek nyitottabbak a változásokra, lássák be, hogy életmódjuk egészségromboló, merjenek segítséget kérni, tudják megfogalmazni változtatási igényüket.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakosság települési kötődése, helybenmaradása, az itt élők komfortérzete nagyban múlik a közösségi, közművelődési programokon, ezért az önkormányzatnak az eddiginél nagyobb mértékben kell támogatnia a helyi közművelődés motorját, a közösségi színteret.	Közösségsszervező alkalmazása napi 8 órában, teljes munkaidőben foglalkoztatva.

A közösségi, közművelődési, könyvtári feladatoknak helyet adó Árpád utca 25. szám alatti önkormányzati épület felújítása szükséges. Az épület tetőzete elöregedett, azt teljes egészében cserélni kell, az épület jelenleg több helyen leázik, a belső terek használata emiatt korlátozott. Az önkormányzat nehéz anyagi helyzete miatt önerőből nem tudja megvalósítani a felújítást.	Közösségi ház felújítása, teljes tetőcsere érdekében pályázati projekteket kell kidolgozni és benyújtani
---	---

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

Jelenleg községünk az alábbi területeken működő civil szervezetek tevékenységére számíthat.

Szociális és gyermekvédelmi ellátás:

Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft.

Köznevelés:

Engedd, hogy segíthessünk! Közalapítvány

Kultúra, közművelődés, sport:

Paléért Egyesület

Deutsch Klub Magyar-Német Barátság Egyesület

Sásdi Vegyeskar Kulturális Egyesület,

Hegyhát Fúvós Egyesület

Őszidő Nyugdíjasklub

Levendula Nyugdíjasklub

Sásdi Honismereti Szakkör

A civil szervezetek nagy része sásdi székhellyel működik, programjaik, rendezvényeik jó része is itt érhető el, de várják a településünk lakóit is.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Paléért Egyesület néven 2016-ban a faluközösségért aktívan tenni akaró polgárok civil szervezetet alapítottak. Az egyesület az önkormányzattal közösen szervezett kulturális, közösségi programokban fejtette ki tevékenységét, évente pályázaton nyert támogatással kulturális kirándulást szervezett a falu lakói számára.

Palé település halmozottan hátrányos település. Az embereke, a mindennapos problémák, küszködések miatt itt is ugyanúgy bezárkóztak a saját világukba, mint máshol. Szükség volt egy térre, ahol másra is lehet fókuszálni, ahol egy kicsit ki lehet lépni a napi taposómalomból, és minőségi időt el lehet tölteni úgy, hogy közben felfedezzük újra a közösség adta lehetőségeket, újra észrevesszük a szomszédokat, ismerősöket. Fontos

szempont az is ebben a nehéz gazdasági helyzetben, hogy mindez ne kerüljön egy vagyona. A Paléért Egyesület 2016 őszén alakult meg. Az egyesület alapszabály értelmében az elsődleges célja Palé értékeinek jobb kiaknázása, a faluszépítés, környezetápolás, kultúra területén. A céltudatos és korszerű községkép kialakításáért, a községben igénybe vehető szolgáltatások magas színvonalon történő működtetéséért a község polgárait és az egyesület tagjait tevékenyen szervezze és motiválja. Az egyesület tevékenysége során céljai megvalósítása érdekében együttműködik a helyi önkormányzattal, a települési intézményekkel, valamint civil szervezetekkel, továbbá a térségben működő hasonló célokat és tevékenységeket végző szervezetekkel. Az egyesület tagdíjakból, önkormányzati támogatásból, pályázati támogatásokból tartja fenn magát. Jelenleg 34 tagja van. Az egyesületünk az elmúlt években több kirándulást szervezett, a tagok színházi előadáson vettek részt. Közös erővel fagyalsövényt telepítettünk a község temetője köré, a Paléba vezető úton gyümölcsfák lettek telepítve, a játszótérre cédrusok lettek elültetve. Virágokkal tudtuk szépíteni kis községünket.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Palé 1997. év 2013 júliusa között közoktatási intézményei, az óvoda és az iskola, majd az ezek és a zeneiskola, könyvtár, művelődési központ összevonásával létrejött ÁMK közös fenntartására a környékbeli 11 önkormányzattal társulást működtetett. A köznevelésben és a társulások finanszírozásában végbement változások hatására az önkormányzatok a társulást megszüntették. Az óvodai és bölcsődei feladatok Sásd által történő ellátásáról feladatátadási megállapodást kötött a város 7 községgel, köztük településünkkel is.

A Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás, majd a Sásdi Szociális és Gyermekegészségügyi Társulás feladatkörébe adta a község a családsegítést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a támogató szolgálatot és a gyermekegészségügyi szolgáltatást.

Önkormányzatunk 2018-ban csatlakozott a Nyugat-Hegyháti Önkormányzati Társuláshoz, amely gödreai székhellyel a környékbeli 8-10 település összefogását valósítja meg a legkülönbözőbb önkormányzati feladatok hatékonyabb közös ellátása érdekében. Közös pályázataink révén közösségi, közművelődési programok, külterületi utak karbantartása, szennyvízberuházás valósulhat meg gazdaságos közös projektben.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön 2010-ben megszűnt a roma nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Paléért egyesület alakulása óta több kirándulást szervezett, a tagok színházi előadáson vettek részt. Közös erővel fagyalsövényt telepítettünk a község temetője köré, a Paléba vezető úton gyümölcsfák lettek telepítve, a játszótérre cédrusok lettek elültetve. Virágokkal tudtuk szépíteni kis községünket. A közös munkálkodáson készült képek talán valamit visszaadnak abból a jókedvből, hangulatból, ami közös tevékenységünk közben az egyesületi tagok között kialakult.

2018 januárjában az egyesület megpályázta az Erősödő civil Községek által kiírt támogatást, amit meg is nyert 1.102.222.-Ft értékben. A támogatást Az emberség erejével CUM VIRTUTE HUMANITATIS Alapítvány adományozta az egyesületnek. Projekt címe: Község erősítő programok megvalósítása Palén. Projekt megvalósítás időtartama: 2018.04.01-2019.01.30.

A projektben elszámolható programok között szerepel: emléknapi megrendezés, kirándulások, színház látogatás, Palé településének virágosítása, fásítás, padok kihelyezése közterületre.

Az egyesület 2018 tavaszán a Nemzeti Együttműködési Alap Községi környezet kollégiuma által meghirdetett, NEA-18-M kódszámú pályázati felhívásra támogatási igényt nyújtott be, melyet el is nyert 500.000.-Ft értékben. Ezt az összeget az egyesület saját működési költségeire fordítja. A projekt időtartama: 2018.04.01.-2019.03.31.

A Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nonprofit Kft. fenntartásában működő Hegyháti Szociális Alapellátási Központ két szociális alapszolgáltatást működtet Sásd és térségében.

Az intézmény által ellátottak köre, szakfeladatok területi hatálya a működési engedély szerint:

a) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: - a Hegyháti járás 26 településének közigazgatási területe, valamint 45 önkormányzat közigazgatási területe a Szigetvári Járási területén.

b) támogató szolgáltatás: A Hegyháti járás 27 településének közigazgatási területe.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünkön nem működik olyan for-profit szervezet, amely a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában közreműködne.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez szükséges adatszolgáltatásban részt vettek a településen illetékes szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, köznevelési, közművelődési szakemberek. A szakemberekkel online és a személyes kapcsolattartás útján tártuk fel az esetleges, az egyes esélyegyenlőségi csoportokat érintő problémákat. A program tervezet és az intézkedési terv véleményezésére a HEP Fórumon koncentrálódott. A HEP tervezet Palé község (www.pale.hu), valamint Sásd város honlapján (www.sasd.hu) is közzétételre kerül, így a programról és az intézkedési tervről a lakosság is véleményt mondhat.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A képviselő-testületi döntést követően a honlapon az elfogadott dokumentum és intézkedési terv hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatok, intézkedések megismerhetők lesznek, amellyel biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit online, illetve személyesen teheti meg, melyet a HEP fórumokon lehet megvitatni. A terv készítésébe be nem folyt szervezetek ugyanezen úton, a HEP Fórum munkájában résztvevő szervezetek a legalább évente megtartott értékelő ülésen tehetnek észrevételt, javaslatot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a honlapján, valamint a faluházban, a mozgókönyvtári szolgáltató helyen történő elhelyezéssel közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	alacsony jövedelemből a havi megélhetés vagy épp a téli tüzelő beszerzése gondot okoz az alacsony iskolai végzettség a munkaerő-piacon hátrányt jelent a mélyszegénységgel küzdőkre gyakran fásultság, motiváció és jövőkép hiánya, a mélyszegénység elfogadása jellemző	1. Gyors segítség a bajban 2. Vissza az iskolába, vissza a munkába 3. Életigenlés: látókör szélesítése, tudatos életvezetés kialakítása
Gyermekek	korai gyerekvállalás, az elmúlt 5 évben 3 kiskorú leányanya abbahagyta a tanulmányait (korai iskolaelhagyás), a családban sem találják a helyüket az ingerszegény családi környezet veszélyezteti a gyermekek egészséges fejlődését iskola/óvoda és szülői ház közötti kapcsolattartás nehézségei	1. Leányanyák képzési támogatása, a tanulás presztízsének helyreállítása 2. Élménydús, változatos gyerekprogramok a szabadidő hasznos eltöltése érdekében 3. Gyermekeink iskoláztatása közös ügyünk: az intézmény és a szülői ház közötti kapcsolat javítása
Idősek	bezártság, az idősek korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodásának veszélye korral (is) együtt járó rossz egészségi állapot az idősek egy része alacsony jövedelemből tartja fenn magát	1. Együtt a család, együtt a falu: az idősek nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település életében 2. Egészséget mindenkinek az idősek is vegyenek részt az egészséges életmód megismerésében 3. Szociális védőháló az időseknek

Nők	egészségtelen életmód, táplálkozás, szenvedélybetegségek veszélyeztetik a nők aktivitását a falu mintegy 10 %-a nem vesz részt közösségi rendezvényeken, nem lehet őket megszólítani	1. Egészséges nő – egészséges család: életmód-váltás 2. Nők a nőkért: a családanyák megszólításával elérni, hogy a bezárkózó családok is nyissanak a közösség felé
Fogyatékkal élők	bezártság, a fogyatékkal élők még fizikai akadálymentesség esetén sem jönnek közösségbe a fogyatékkal élők számára az egészségügyi ellátás, egyéb szolgáltatás igénybe vétele nehézkes, családtagokra vannak utalva pl. egy gyógyszerkiváltásban, de ugyanez a probléma megjelenik az idősök esetében is az alacsony jövedelem, korlátozott információszerezés miatt fokozottan fenyegeti a fogyatékkal élőket a rossz, egészségtelen életmód	1. Számítunk rátok: a fogyatékkal élők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település életében 2. Falugondnoki szolgálat: a közszolgáltatásokhoz jutás segítése 3. Az egészség mindenkinek felett: a fogyatékkal élők is vegyenek részt az egészséges életmód megismerésében
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A lakosság települési kötődése, helybenmaradása, az itt élők komfortérzete nagyban múlik a közösségi, közművelődési programokon, ezért az önkormányzatnak az eddiginél nagyobb mértékben kell támogatnia a helyi közművelődés motorját, a közösségi színteret. A közösségi, közművelődési, könyvtári feladatoknak helyet adó Árpád utca 25. szám alatti önkormányzati épület felújítása szükséges. Az épület tetőzete elöregedett, azt teljes egészében cserélni kell, az épület jelenleg több helyen leázik, a belső terek használata emiatt korlátozott. Az önkormányzat nehéz anyagi helyzete miatt önerőből nem tudja megvalósítani a felújítást.	1. Közművelődés fejlesztése 2. Faluház felújítására forrásteremtő tevékenység

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák elfogadó környezetben, kölcsönös tiszteletben tudnak élni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára kiutat mutassunk, felkeltsük az igényüket a jobb életre.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges családi környezetben történő nevelkedését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életminőségére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén minél tovább megőrizni a fizikai és mentális aktivitásukat.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségbe történő bevonására.

3. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

4.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közművelődés fejlesztése	A lakosság települési kötődése, helybenmaradása, az itt élők komfortérzete nagyban múlik a közösségi, közművelődési programokon. Ezt felismerve az önkormányzatnak az eddiginél nagyobb mértékben kell támogatnia a helyi közművelődés motorját, a közösségi színteret.	Az önkormányzat célja a település népességmegtartó erejének növelése, a fiatalok helybenmaradása és az elvándorlás visszaszorítása. A közösség-szervező foglalkoztatása és a beszerzésre kerülő eszközök hozzájárulnak a helyi közösségi folyamatok kezdeményezéséhez, a helyi kultúra, szabadidős tevékenységek fejlődéséhez és hozzájárul a helyi közösségek közötti kapcsolatok kialakításához.	Magyar Falu pályázati projekt, költségvetési rendelet, éves szolgáltatási terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 összhangban	A Magyar Falu Program által nyújtott támogatásból 1 fő közösség-szervezőt alkalmaz az önkormányzat napi 8 órában, teljes munkaidőben foglalkoztatva, aki Palé község és Vázsnok község közművelődési feladatellátásában vesz részt. A pályázati forrásból egy darab laptop, nyomtató és a használatához szükséges anyagok is beszerzésre kerülnek. Az eszközök a közösség-szervező munkavégzéséhez, valamint a rendezvények lebonyolításához szükségesek. 1 fő közművelődési munkatárs dolgozik az önkormányzat alkalmazásában. Ő korábban megszerezte a közművelődési és	önkormányzat	2023. 12. 01. (péntek)	főállású közösség-szervező, közművelődési munkatárs foglalkoztatása	A közművelődési munkatárs személye kiválasztásra került, a rendelkezésre áll, a foglalkoztatásához és az eszközök megvásárlásához szükséges forrást a Magyar Falu Program nyertes pályázata finanszírozza.		Palé Község Önkormányzata és Vázsnok Község Önkormányzata 2021. január 1-jétől a közművelődési feladatellátás közös finanszírozására kötött megállapodást. A Palé Község Önkormányzata alkalmazásában álló közművelődési munkatárs ellátja a vázsnoki közművelődési feladatokat is, foglalkoztatásának költségeit a felek közösen, fele-fele arányban viselik.

						közösségkapcsolati szakember végzettséget, ezért rendelkezik a kellő helyismerettel, gyakorlattal és a szükséges szaktudást is megszerezte, ennek köszönhetően alkalmas a munkakör betöltésére. A munkája során közreműködik a két település rendezvényeinek szervezésében. A lehető legszélesebb célcsoportot tudja megszólítani, hogy minél több helyi lakos részt vegyen a programokon.					
2	Közösségi tér felújítás	A többfunkciós faluház, a közösségi, közművelődési, könyvtári feladatoknak helyet adó Árpád utca 25. szám alatti önkormányzati épület felújítása szükséges. Az épület tetőzete előregedett, a 2022. évi jégverés a hullámlemez tetőfedő anyagot, teljesen tönkretette, azt teljes egészében cserélni kell, amelyre a biztosítási kárösszeg még részben sem elegendő. Az épület jelenleg több helyen leázik, a belső terek használata emiatt korlátozott. Az	Az önkormányzat célja a település népességmegtartó erejének növelése, a fiatalok helyben maradása és az elvándorlás visszaszorítása. A közösségi tér felújítása hozzájárul a helyi közösségi folyamatok kezdeményezéséhez, a helyi kultúra, szabadidős tevékenységek fejlődéséhez és hozzájárul a helyi közösségek közötti kapcsolatok kialakításához.	gazdasági program, éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A többfunkciós faluház, a közösségi, közművelődési, könyvtári feladatoknak helyet adó Árpád utca 25. szám alatti önkormányzati épület felújítása szükséges. Az épület tetőzete előregedett, a 2022. évi jégverés a hullámlemez tetőfedő anyagot teljesen tönkretette, a tetőt teljes egészében cserélni kell. Az önkormányzat saját forrásból nem képes a	2023. 12. 31. (vasárnap)	pályázati lehetőségek feltárása, benyújtott pályázatok száma	a pályázati lehetőségek feltárásához, a pályázatok elkészítéséhez szükséges humán erőforrás rendelkezésre áll.		nem releváns

		önkormányzat nehéz anyagi helyzete miatt önerőből nem tudja megvalósítani a felújítást.				felújítást finanszírozni, így elsőként meg kell találni a pályázati forrást a beruházás megvalósítása érdekében.							
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Gyors segítség a bajban	tűzifa-támogatás, rendszeres lakásfenntartási támogatás, rendkívüli kiadásokra szociális kölcsön biztosítása a legrászorultabbak számára	Gyors problémakezelés, tűzoltás önkormányzati segélyekkel, az anyagi probléma gyors, elodázó kezelése.	költségvetési rendelet, szociális rendelet szabályozásával összhangban	összhangban: Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	tűzifa-támogatás, rendszeres lakásfenntartási támogatás, rendkívüli kiadásokra szociális kölcsön biztosítása a legrászorultabbak számára	önkormányzat	2022. 12. 31.	(szombat) Elvégezve	települési támogatásban részesültek éves száma	a szükséges pénzügyi forrást a költségvetési rendelet tartalmazza	fenntartható	nem releváns
2	Vissza az iskolába, vissza a munkába	felőttképzési lehetőségek feltárása, figyelemfelhívás, toborzás, információcsere	hasznos képzettségek szerzése munkához, megélhetést biztosító munkajövedelemhez juttatás	összhangban költségvetési rendelet, képviselő-testület gazdasági programja tartalmával	összhangban: Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	felőttképzési lehetőségek feltárása, figyelemfelhívás, toborzás, információcsere	önkormányzat	2022. 12. 31.	(szombat) Elvégezve	képzési programokon részt vettek száma	a szükséges humán erőforrás rendelkezésre áll	fenntarthatóság bizonytalan	nem releváns
3	Életigenlés	a mélyszegénységgel küzdőkre gyakran fásultság, motiváció és jövőkép hiánya, a mélyszegénység elfogadása jellemző	szemléletformáló foglalkozáson, képzésen történő részvétel látókör szélesítése, tudatos életvezetés kialakítása	EFOP392 pályázati projekt megvalósíthatóság kiértékelése, tanulmányában foglaltakkal összhangban	összhangban: Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Alacsony iskolai végzettségű, rossz munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező lakosság munkaerő-piaci esélyeinek javítása: a helyi és egyéni szükségletekre és adottságokra reflektáló felőttoktatási és felőttképzési tevékenységek megvalósítása.	önkormányzat	2022. 12. 31.	(szombat) Elvégezve	programokon részt vettek száma legalább 15 fő, felőttképzési szerződés alapján állnak	a szükséges erőforrások a pályázati projektben rendelkezésre állnak	fenntarthatóság bizonytalan	Az EFOP pályázati projekt keretében történt szemléletformáló képzések Sásd, Mindszentgodisa, Gödre, Meződ, Palé, Varga és Vázsnok konzorciumi együttműködésében valósultak meg.
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Korai gyerekvállalás	korai gyerekvállalás, az elmúlt 5 évben 3 kiskorú leányanya abbahagyta tanulmányait (korai iskolaelhagyás),	a fiatalon anyává lett leányok iskolai tanulmányainak, a valamilyen tanulmányait (korai iskolaelhagyás),	összhangban képviselő-testület gazdasági programjával, a helyi szociális rendelettel	összhangban: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a tanulóknak, gyermekeknek”	képzés anyagi ösztönzése, tandíjtátvállalás, a jó tanulóknak, középiskolát elvégzették	önkormányzat	2022. 12. 31.	(szombat) Elvégezve	évente az ösztöndíjban, a tandíjtátvállalásban és a díjban részesültek száma	a pénzügyi forrást a költségvetési rendelet tartalmazza	fenntartható	nem releváns

		családban sem találják a helyüket	hasonló helyzetbe kerülését		Nemzeti Stratégia (2007-2032)	jutalmazása: Búszkeség díj						
2	Tegyünk együtt a gyermeinkért	az ingerszegény családi környezet veszélyezteti a gyermekek egészséges fejlődését	élménydús, változatos programok biztosítása a szabadidő hasznos eltöltése érdekében az egészséges családi környezetet a gyerekek testi és szellemi fejlődése érdekében	költségvetési rendelet, közművelődési szolgáltatási terv tartalmával összhangban	összhangban: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	kulturális, közösségi programok: ünnepek, kirándulások szervezése, könyvtár gyerekprogramjai kéthavonta	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	programokon résztvevő gyerekek száma	a szükséges humán erőforrás a közművelődési feladatellátásban, a pénzügyi forrás pedig a költségvetésben rendelkezésre áll	fenntartható	nem releváns
3	Gyermeink iskoláztatása közös ügyünk	iskola/óvoda és szülői ház közötti kapcsolattartás nehézségei	az intézmény és a szülői ház közötti kapcsolat javítása sikeres és eredményes iskoláztatás	költségvetési rendelettel összhangban	összhangban: Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	az iskola/óvoda jelzésére szülői értekezletre való figyelemfelhívás, a kapcsolattartás fontosságának tudatosítása	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	szülői értekezletre rendszeresen járó szülők száma, aránya, iskola, óvoda jelzése szerint,	a szükséges humán erőforrás falugondnoki szolgáltatás keretében áll rendelkezésre	fenntartható	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Egészséges nő – egészséges család	egészségtelen életmód, táplálkozás, szenvedélybetegségek veszélyeztetik a nők aktivitását	legyenek nyitottabbak az emberek a változásokra, lássák be, hogy életmódjuk egészségromboló, merjenek segítséget kérni, tudják megfogalmazni változtatási igényüket ,	EFOP153 megvalósíthatóság nők tanulmányban foglaltakkal összhangban	összhangban: „A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021–2030)	A egészségnap színes szolgáltatásokkal: egészséges ételek készítése, receptcsere, szűrővizsgálat, előadás, szemléletformáló foglalkozás, tájékoztató anyag	önkormányzat	2019. 12. 31. (kedd) Elvégezve Az elért eredmények fenntarthatóak.	programon résztvevők száma	a szükséges humán erőforrás és anyagiak a pályázati projektben rendelkezésre áll	az elért eredmények fenntarthatóak a közösségi szinten rendezvényeiben érvényesített egészségtudatos szemlélet által	nem releváns
2	Nők a nőkért	a falu mintegy 10 %-a nem vesz részt közösségi rendezvényeken, nem lehet őket megszólítani	a családayánál megközelítésével, általuk elérni, hogy ezek a családok ne maradjanak a közösség felé	összhangban a költségvetéssel, a közművelődési szolgáltatási tervvel	összhangban: „A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021–2030)	A nőkön keresztül a család igényeinek felmérése, egyeztetése, feltárása	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	növekedjen a programokon résztvevő családok száma	a közművelődési feladatellátásban biztosított a szükséges humán erőforrás	fenntartható	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Együtt a családdal, a falu	Bezártág, az idősek korukból és egészségi állapotukból adódó elmagányosodásának veszélye	elérni, hogy az idősek nyissanak a közösség felé, vegyenek részt település életében	a költségvetéssel és közművelődési szolgáltatási tervvel összhangban	összhangban: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	generációs együttélést segítő, családtagok részére közösen szervezett programok: pl. kirándulás, elszámozottak találkozója	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	növekedjen a programokon résztvevő idősek száma	a szükséges humán erőforrás és pénzügyi feltételek a közművelődési feladatellátásban rendelkezésre áll	fenntartható	nem releváns

2	Egészséget mindenkinek	korral (is) együtt járó rossz egészségi állapot	Vegyenek részt az idősök is az egészséges életmód, mint egészségi állapotuk fenntartásában, javításában elsőrendű szempont megismerésében.	EFOP153 pályázati projekt megvalósíthatóság tanulmányában foglaltakkal összhangban	összhangban: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	egészségnap színes szolgáltatásokkal: egészséges életék készítése, receptcsere, szűrővizsgálat, előadás, szemléletformáló foglalkozás, tájékoztató anyag	önkormányzat	2019. 12. 31. (kedd) Elvégezve Az elért eredmények fenntarthatóak.	a programon résztvevő idősök száma	a pályázati projektben szükséges erőforrások rendelkezésre állnak	fenntartható, a közösségi szintén rendezvényei során érvényesített egészségtudatot szemlélettel	nem releváns
3	Idősök szociális védőhálója	Az idősök egy része alacsony jövedelemből tartja fenn magát	a minimális életfeltételek biztosítása	összhangban költségvetési rendelettel, helyi szociális rendelettel	összhangban: Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	évente rendkívüli települési támogatás minden 60. életévét betöltöttnek a korukból adódó megnövekedett kiadások ellentételezésére, méltányosságból étkezési térítési díj átvállalás, évente többször ingyenes ruhaosztás, élelmiszer-csomag osztás, tűzifa-támogatás, lakásfenntartási támogatás, rendkívüli kiadásokra szociális kölcsön	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	települési támogatásban részesültek éves száma	a szükséges pénzügyi forrást a költségvetés biztosítja	fenntartható	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Számítunk rájuk	Bezártság, a fogyatékkal élők még fizikai akadálymentesség esetén sem jönnek közösségbe	elérni, hogy a fogyatékkal élők nyissanak a közösség felé, vegyenek részt a település életében	a költségvetési rendelettel és a közművelődési szolgáltatási tervvel összhangban	összhangban: Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	közvetlenül megszólítva az igényeiket, tudatosítani, hogy a település teljes jogú tagjaként a számításunk a részvételükre a közösségi, kulturális rendezvényeken akadálymentesítjük a faluház vizesblokkját	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	növekedjen a programokon résztvevők száma	a szükséges feltételek a közművelődési feladatellátás keretében rendelkezésre állnak	fenntartható	nem releváns
---	-----------------	---	--	--	--	---	--------------	-----------------------------------	---	--	--------------	--------------

2	Falugondnoki szolgálat	A fogyatékkal élők számára az egészségügyi ellátás, egyéb szolgáltatás igénybe vétele nehézkes, családtagokra vannak utalva pl. egy gyógyszerkiváltásban. Ugyanez a probléma megjelenik az idősek esetében is, de a fogyatékkal élők számára különösen nehezített az elérés.	a közszolgáltatásokhoz jutás segítése	költségvetési rendeletben, a falugondnoki szolgálat szakmai programjában foglaltakkal összhangban	összhangban: Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	falugondnoki szolgálat létesítése	önkormányzat	2022. 12. 31. (szombat) Elvégezve	falugondnoki szolgálat felállítása és működtetése	a szolgálat elindításához és fenntartásához szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeket az önkormányzat biztosítja	hosszú távon fenntartható	nem releváns
3	Az egészség mindenk felett	Az alacsony jövedelem, korlátozott információszerezés miatt fokozottan fenyegeti fogyatékkal élőket a rossz egészségi állapot	Vegyének részt a fogyatékkal élők is az egészséges életmód, minti tanulmányában	EFOP153 pályázati projekt megvalósíthatóság foglaltakkal összhangban	összhangban: Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	egészségnap színes szolgáltatásokkal: egészséges életkekészítése, receptcsere, szűrővizsgálat, előadás, szemléletformáló foglalkozás, tájékoztató anyag	önkormányzat	2019. 12. 31. (kedd) Elvégezve Az eredmény fenntartható.	a programon résztvevők száma	a szükséges erőforrások a pályázati projektben rendelkezésre állnak	fenntartható, a közösségi szinten rendezvényei során érvényesített egészségtudatos szemlélettel	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

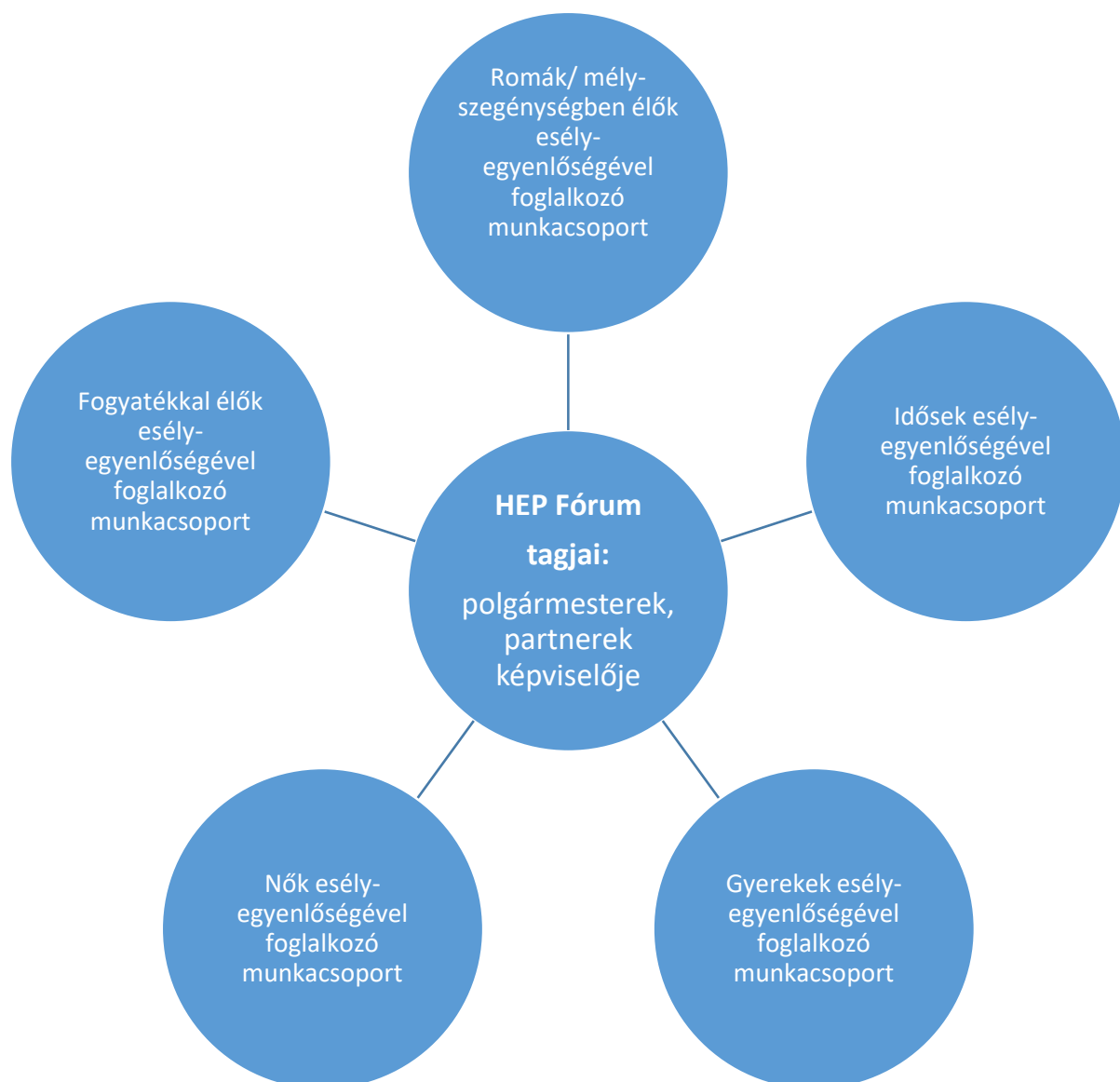
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre, melynek tagjai:

Palé Község Önkormányzata

Sásd Város Önkormányzata

Felsőegerszeg Község Önkormányzata

Meződ Község Önkormányzata

Varga Község Önkormányzata

Váznok Község Önkormányzata

Sásd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

Sásdi Általános Művelődési Központ Meserét Óvodája és Bölcsődéje

Sásdi Általános Művelődési Központ Városi Könyvtára és Művelődési Központja

Sásdi Szociális Szolgálat

Sásdi Család- és Gyermekjóléti Központ

Sásdi Általános Iskola

Sásdi Alapfokú Művészeti Iskola

BSZC Sásdi Vendéglátóipari Szakképző Iskola

Barátok Felsőegerszegért Egyesület

Meződért Egyesület

Paléért Egyesület

Vargáért Egyesület

Sásdi Őszidő Nyugdíjas Klub

Levendula Klub

Sásdi védőnői szolgálatok

Engedd, hogy segíthessünk! Alapítvány

Sásd és Térsége Terület- és Humánfejlesztési Nkft.

Sásdi Közös Önkormányzati Hivatal

Palé, Felsőegerszeg, Meződ, Varga és Váznok falugondnoki szolgálatának egy-egy képviselője.

Állandó meghívottak

- Szigetvári Tankerületi Központ képviselője,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi.
- Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Palé község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Palé Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az 54/2018.(XI.20.) KTH számú határozatával elfogadta.

III. Palé Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a következő határozataival vizsgálta felül:

1. 71/2020.(XI.24.) számú határozat
2. 36/2023.(IX.26.) KTH számú határozat.

Csatolt melléklet:

- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

Palé, 2023. szeptember 28.

Markóné Héder Tímea
polgármester

KIVONAT

Készült Palé Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. november 20. napján tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Palé Község Képviselő-testülete 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Palé Község Képviselő-testületének
54/2018.(XI.20.) KTH számú
határozata

Palé Község Képviselő-testülete megtárgyalta a 2013-2018. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásának tapasztalatait, a program megvalósítását.

A képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum által előkészített, 2018-2023. évi Helyi Esélyegyenlőségi Programot és az abban foglalt Intézkedési Tervet elfogadja.

Határidő: közlésre azonnal

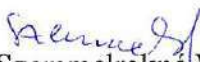
Felelős: Markóné Héder Tímea polgármester

Kmf.

Markóné Héder Tímea sk.
polgármester

Dr. Kajdon Béla sk.
jegyző

Kiadmány hitelül:
Sásd, 2018. november 21.

Szemmelrokné Vészi Adrienn
hatósági ügyintéző

PALÉ KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL
7370 PALÉ, ÁRPÁD U. 25.

Tárgy: Palé Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

71/2020.(XI.24.) számú
HATÁROZAT

Palé Község Önkormányzatának polgármestereként a képviselő-testület hatáskörében eljárva áttekintettem a település Helyi Esélyegyenlőségi Programját, azt felülvizsgálva, a HEP Fórum tagjaival egyeztetve a következő döntést hoztam:

Palé Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 54/2018.(XI.20.) számú határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A képviselőtestület nevében az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően, a kétévente előírt áttekintésnek eleget tettem, a program határidőre megvalósult intézkedéseinek teljesítését elfogadom, a folyamatban lévő intézkedések határidejét a pandémiás helyzet korlátaira is tekintettel 2022. december 31. napjáig módosítom. Az áttekintett Helyi Esélyegyenlőségi Programot a felülvizsgált Intézkedési Tervvel egységes szerkezetben elfogadom.

Magyarország Kormánya a 478/2020. (XI.3.) Korm. rendeletével az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének a feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

Határidő: közlésre azonnal

Felelős: Markóné Héder Tímea polgármester
Koszorus Tímea aljegyző/HEP referens

Palé, 2020. november 24.

Markóné Héder Tímea
Markóné Héder Tímea
polgármester

Palé Község Képviselő-testülete

KIVONAT

Készült Palé Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. szeptember 26. napján tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

Palé Község Képviselő-testülete 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Palé Község Önkormányzata Képviselő-testületének
36/2023. (IX.26.) KTH. számú
határozata

Palé Község Önkormányzata elfogadta a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A Képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően, a kétévente előírt áttekintésnek eleget téve a program határidőre megvalósult intézkedéseinek teljesítését elfogadva, az áttekintett Helyi Esélyegyenlőségi Programot a felülvizsgált Intézkedési Tervvel egységes szerkezetben elfogadja.

Határidő: közlésre azonnal

Felelős: Markóné Héder Tímea polgármester
Koszorus Tímea aljegyző/HEP referens

Kmf.

Markóné Héder Tímea sk.
polgármester

Koszorus Tímea sk.
aljegyző

Kiadmány hitelélül:
Sásd, 2023. szeptember 28.

Szemmelrokné Vészi Adrienn
hatósági ügyintéző

